

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 4 (301), 16 marca 2022

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Solidarni z Ukrainą

Wiceprezydent do Ukraińców: Nie zawiedzimy!
Віце-президент українцям: Не підведемо!

Jak możesz pomóc Ukraińcom?
Як ви можете допомогти українцям?

KONKURS **CZYTELNIK ROKU 2022**

Zacznij już dziś – zgłoś udział
i odbierz Paszport Czytelnika!
Czytaj i wypożyczaj w Bibliotece Kraków!
Zdobądź tytuł Czytelnika Roku!

Więcej informacji na
www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

PARTNERZY KONKURSU:

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Spis treści

str. 6

KRAKÓW SOLIDARNY

6. **Solidarni z Ukrainą**
Tak pomagają krakowianie
9. **Wiceprezydent do Ukraińców: Nie zawieździemy!**
Rozmowa z Andrzejem Kuligiem, zastępcą prezydenta Krakowa
11. **Koalicja pomocy**
Centrum Wielokulturowe i Punkt Informacji dla Obcokrajowców
12. **Jak możesz pomóc Ukraińcom, którzy dotarli do Krakowa?**
Przydatne adresy i numery telefonów
16. **KRAKÓW.PL dla dzieci**
18. **Jak rozmawiać z dzieckiem o wojnie?**
Rozmowa z Urszulą Majcher-Legawiec, ekspertem w zakresie edukacji wielokulturowej
20. **Partnerstwo w czasie wojny**
Pomoc płynąca z serca
21. **Dziecięca Przystań w TAURON Arenie Kraków**
Zapraszamy dzieci z Ukrainy
22. **Widziane z Krzysztoforów**
Felieton Ryszarda Kozika

str. 21

MIASTO

23. **Nauczyciel bliski przyrodzie**
Ruszają warsztaty dla nauczycieli
24. **Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa**
24. **W Krakowie PIT się optaca!**
Warto płacić podatki w stolicy Małopolski
25. **Naturalnie Rodzinnie**
O projekcie Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida
25. **Dobre jedzenie na trudny czas**
Restaurant Week już 23 marca!

DLA SENIORÓW

26. **Wiosenne propozycje dla starszych krakowian**
To warto wiedzieć

RADA MIASTA KRAKOWA

27. **Młodzieżowe Domy Kultury**
Na czas pokoju i niepokoju

HISTORIA

28. **Pechowa wycieczka do Ojcowa**
Felieton historyczny Michała Kozioła
29. **Kalendarium krakowskie**
30. **Ogłoszenia**

str. 23

 Tłumaczenie tekstów na j. ukraiński:
Antonina Kosar

Szanowni Państwo!

Nigdy bym nie przypuszczał, że przyjdzie mi zwracać się do Państwa w takich okolicznościach. Sytuacja za naszą wschodnią granicą wciąż budzi niedowierzanie, napawa nas smutkiem i przerażeniem. Byliśmy przekonani, że w naszej części Europy takie wydarzenia już nigdy nie będą miały miejsca.

Do Krakowa przybyły tysiące osób, które w pośpiechu i w panice opuszczały swoje domy, często z jedną walizką. Gdy piszę te słowa, szacujemy, że w ciągu ostatnich 10 dni dotarło do Krakowa ok. 90 tys. osób! Kolejne tysiące koczują na dworcu, bo chcą jechać dalej. Gdy Państwo przeczytacie ten tekst, te dane będą już nieaktualne, bo kolejni uchodźcy wojenni nieprzerwanie napływają do Krakowa i do innych polskich miast.

Zmierzenie się z taką falą ludzkiego nieszczęścia to egzamin dla nas wszystkich. Krakowianie już w pierwszych dniach pokazali całemu światu, jak wielka i skuteczna może być mobilizacja. Inne miasta dopiero zapowiadały zbiórki, gdy z Krakowa już wyjeżdżał konwój z 40 tonami darów przekazanych przez krakowian do Lwowa. Kolejne dni to kolejne tiry i ciężarówki przekazywane stronie ukraińskiej. Gdyby palety z darami ustawić jedną za drugą, to ciągnęłyby się przez ponad kilometr!

Sam przywożem dary na stadion Wistły i byłem pod wrażeniem zarówno tłumów darczyńców, jak i wolontariuszy, którzy je porządkowali i pakowali. Serdecznie wszystkim Państwu dziękuję! Takiego widoku się nie zapomina. Dziękuję też harcerzom, którzy nas nie opuszczają i na których cały czas możemy liczyć.

Ale chcę też podziękować służbom miejskim, które stanęły przed wyzwaniem, jakiego jeszcze nie było: organizowania miejsc noclegowych, żywienia, pomocy medycznej, magazynów darów... Wiem, jak dużo osób praktycznie nie wracało do domów przez wiele dni, by wszystko przygotować na tyle, na ile pozwalają warunki. Dlatego dziękuję serdecznie urzędnikom, strażnikom miejskim, pracownikom miejskich spółek, radnym. Wiele osób po wykonaniu swoich obowiązków dołączało do grona wolontariuszy, by np. segregować i pakować dary przed wysyłką.

Tak, docierają do nas sygnały, że nie wszystko działa idealnie, ale proszę Państwa – nie będzie działać. Żadne miasto nie jest przygotowane, by w kilka dni objąć opieką 90 tys. nowych mieszkańców. Nie wiemy, ile z tych osób będzie chciało u nas zostać na dłużej. Wiemy za to, że dużo przeszli, w wielu przypadkach nie mają nic i będą wymagać naszego wsparcia.

Jestem dumny z tego, jak Kraków pomaga ofiarom wojny. I życzę nam wszystkim, by na długo starczyło nam sił. Bo to będzie nam bardzo potrzebne.

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3–4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3–4, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska

Sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk

Współpracownicy: Michał Koziół, Tadeusz Mordarski, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Ryszard Kozik, Aleksandra Mikolaszek, Dawid Masło

Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Jan Graczyński, Wiesław Majka

Okładka: Bogusław Świerzowski

Projekt graficzny: Pro Art Studio

Korekta: Aurelia Hołubowska

Skład i tamanie: Pro Art Studio

Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o.

Nakład: 32 tys. egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego **KRAKÓW.PL**:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać

w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3–4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Dekerta 24, ul. Wielickiej 28A, ul. Sarego 4, w punktach sprzedaży biletów MPK oraz w krakowskich szpitalach, Centrum Handlowym M1, Galerii Bronowice i siedzibach jednostek miejskich.

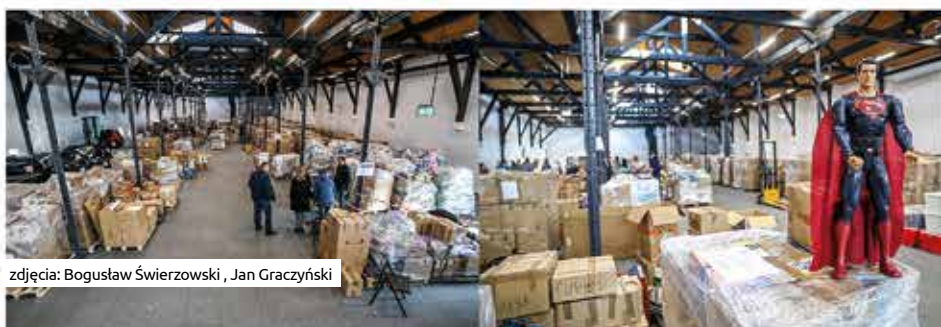
Dwutygodnik jest dostępny również w salonikach prasowych sieci KOLPORTER: al. Pokoju 20,

ul. Powstańców 34C, ul. Nowohucka 52 (SELGROS), ul. Pawia 5 (Galeria Krakowska), ul. Ćwiklińskiej 12 (Carrefour – przejście), ul. Lubicz L2, ul. Stawowa 62 (Galeria Bronowice), ul. Pawia 5A (Dworzec PKP), al. Pokoju 33, ul. Komandosów 8, al. Bora-Komorowskiego 41 (Serenada), ul. Beskidzka 43, ul. Mackiewicza 17A, ul. Jerzmanowskiego 14/13, ul. Bałuckiego 17 / Konfederacka 1 i ul. Bojki 4.

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Kobierzyńska / Grota-Roweckiego, Królewska / al. Mickiewicza, al. Stowackiego / Prądnicka oraz pod Teatrem Bagatela i – w godzinach popołudniowych – na pętlach: Borek Fałęcki i Krowodrza Górka.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 30 marca 2022 r.

Solidarni z Ukrainą

zdjęcia: Bogusław Świerowski, Jan Graczyński

Solidarni z Ukrainą

Tadeusz Mordarski

Tysiące krakowian ruszyło na pomoc Ukrainie. Przynoszą dary dla uchodźców, udostępniają im swoje mieszkania, oferują transport z granicy, zbierają pieniądze na ukraińską armię. W pomoc zaangażowały się nie tylko organizacje pozarządowe, służby i instytucje miejskie, ale także indywidualni mieszkańcy.

Takiej mobilizacji wśród krakowian nie było od dawna. Wszyscy zjednoczeni wokół jednego celu. – Połączyła nas zarówno chęć pomocy, jak i wspólny wróg, który zaatakował niepodległe, sąsiadujące z nami państwo – mówi Adam, którego spotkaliśmy na Stadionie Miejskim przy ul. Reymonta. To właśnie tam jest jeden z punk-

Zbiórka na stadionie przy ul. Reymonta / fot. Jan Graczyński

tów, w którym praktycznie od pierwszego dnia rosyjskiej agresji na Ukrainę zbierane i sortowane były dary dla uchodźców (12 marca zbiórka została przeniesiona do Hali 100-lecia Cracovii). – Serce mi pęka, rozrywa mnie od środka – mówi Wojciech, który przed chwilą przywiózł dziesiątki rzeczy. Wśród nich dostrzegamy koce, ubrania, pampersy, leki, batony i napoje energetyczne. – Ta wojna nie dzieje się tysiące kilometrów stąd, ale na podwórku naszego sąsiada. Trzeba mu pomóc – mówi Michał. – Tym bardziej że każdy z nas zna chociaż jednego Ukraińca, który od lat mieszka w Krakowie. Mijamy ich codziennie na ulicy. Obsługują nas w sklepach, restauracjach, pracują w naszej firmie. Niczym się od nas nie różni – dodaje Marlena.

Oksana

Oksana ma 27 lat. Pochodzi z miejscowości Romny, w obwodzie sumskim, gdzie mieszkają jej rodzice i brat. Do Krakowa przyjechała siedem lat temu. Pracowała jako kelnerka, a później menadżerka restauracji. W szczycie pandemii, gdy restauracje były zamknięte, wróciła na Ukrainę. Do Polski przyjechała ponownie na początku stycznia. Zatrzymała się na Zabłociu, u swojej koleżanki Agaty. Ponownie rozpoczęła pracę w gastronomii. – W noc, w którą Rosja zaatakowała mój kraj, od razu spakowałam plecak i chciałam wracać do rodziców. W drzwiach mieszkania zatrzymała mnie Agata. Nie pozwoliła nigdzie jechać. Przytulaliśmy się i płakaliśmy cały ranek i kolejny dzień – wspomina Oksana. – Od tamtej pory praktycznie nie śpię. Nawet jeśli uda mi się zdrzemnąć kilkanaście minut, może godzinę, to natychmiast się budzę i sprawdzam telefon. Patrzę, czy ktoś napisał. Czy odzywali się moi bliscy. Boję się, że mogą pisać lub dzwonić, a ja wtedy będę spała. Boję się, że każdy kontakt z ich strony może być tym ostatnim. Nie wybaczyłabym sobie, gdybym nie odebrała telefonu – mówi. Oksana nadal chce wracać do swojej ojczyzny, ale od pomysłu odwodzą ją zarówno polscy przyjaciele, jak i sami rodzice. – Moja mama mówi, że teraz mój dom jest w Krakowie i żebym tutaj układała sobie życie – płacze 27-latką.

Kiedy młoda Ukrainka dowiedziała się o zbiórkach prowadzonych przez krakowian, natychmiast przyłączyła się do pomocy przy sortowaniu darów. Była m.in. w Nowohuckim Centrum Kultury. – Nie spodziewałam się, że aż tylu ludzi będzie chciało pomagać Ukrainie. Gdy tylko zapakowaliśmy kilka rzeczy, od razu pojawiały się kolejne. To niesamowite, czuję ogromną solidarność ze strony Polaków. – Gdy mówi te słowa, nie może powstrzymać łez. – W głowie mam miliony myśli. A ta, która przewija się najczęściej, to: jak to się wszystko skończy? Co będzie dalej? – płacze Oksana.

Katerina

Katerina od dziewięciu lat mieszka w Polsce. Przyjechała tu z trzema córkami i siostrą. W Krakowie założyła firmę sprzątającą. Nas, krakowian, poznała doskonale. – Nigdy nie spotkałam się z jakąkolwiek dyskryminacją czy nawet małą przykrością ze strony Polaków. Mimo że na początku nawet nie potrafiłam mówić po polsku. Każdy starał się pomóc – opowiada o swoich początkach w Małopolsce. Jeszcze na kilka dni przed wybuchem wojny była przekonana, że do tego nie dojdzie. – Nie mieściło mi się w głowie, że w XXI w. ktoś może prowadzić wojnę konwencjonalną. Po prostu wjedzie czołgami, zbombarduje miasto, będzie zabijał cywilów... – Tu łamie jej się głos. Po pierwszych bombardowaniach zapadła decyzja: Katerina ściągnie do Polski swoich rodziców. – Najtrudniej było ich namówić na ten krok. Nie chcieli opuszczać swojego domu, bo mówili, że nie będą mieli do czego wracać. Ale to przecież jest nieważne – twierdzi nasza rozmówczyni. Jej rodzicom nietatwo było się dostać do granicy. – Tam na mamę i tatę czekałam już ja. Pomoc zaoferował mi jeden z klientów, u którego sprzątam. To z nim i z jego siostrą pojechaliśmy na granicę w Krościenku – Smolnicy i stamtąd zabraliśmy moich rodziców. Nigdy ►

► nie zapomnę tej chwili, gdy się spotkaliśmy na polskiej ziemi – opisuje Katerina. Ze wzruszeniem opowiada, że gdy tylko jej polscy znajomi dowiedzieli się, że sprowadza tu swoją rodzinę, natychmiast zaoferowali pomoc. – Jedna z rodzin, u której sprzątam, chce za darmo wynająć moim rodzicom mieszkanie, żebyśmy nie tłoczyli się w siedem osób w jednym. Ja nawet o to nie prosiłam. Oni po prostu sami nalegają, żebyśmy skorzystali z ich pomocy. Inni Polacy także ciągle dopytują, w jaki sposób mogą pomóc – mówi z lekkim niedowierzaniem. – A ja po prostu zastanawiam się, jak to będzie...

Maja

„Drodzy przyjaciele z #kraków! W zeszłym tygodniu zmarła moja babcia, rodzice postanowili, że mieszkanie udostępnią na dłuższy okres rodzinie z Ukrainy. Będziemy opłacać czynsz i opłaty jako firma. W kolejny weekend robimy remont z całą grupą naszych najlepszych przyjaciół. [...] na pewno będziemy potrzebować paru rzeczy, więc jeśli ktoś może pomóc, to zapraszam do kontaktu. Potrzebujemy mebli do małej kuchni (lodówka, kuchenka jest), dywanu, lamp, zastoi i firanek [...]” – napisała na swoim Facebooku Maja, która prowadzi w Krakowie firmę zajmującą się organizacją eventów. Sama zatrudnia w niej pracowników z Ukrainy. Na jej apel natychmiast odpowiedzieli znajomi, oferując wyposażenie i niezbędną pomoc. – Od pięciu lat pracuję z Ukraińcami. W pracy dawałam z siebie wszystko, 100 procent zaangażowania. Teraz czas, abyśmy my dali z siebie wszystko dla nich – mówi nam Maja.

Bartek

„Bardzo potrzebna pomoc na granicy w Przemyślu. Jeżdżą pociągi z ludźmi. Nie ma wody, transportu, ciepłych rzeczy. Są dzieci bez rodziców, które potrzebują opieki” – SMS tej treści Bartek otrzymał od swojej znajomej z Ukrainy. Zatelefonował do niej, dopytał o szczegóły. Po kilku minutach wrzucił post na Facebooku, że jedzie z Krakowa do Przemyśla i że potrzebna jest pomoc. – W ciągu godziny ponad 30 moich znajomych zadeklarowało, że prześle 100 czy 200 zł, żebym zrobił zakupy i zawiązał uciekającym przed wojną ludziom. Momentalnie zebrałem ponad 5000 zł. Kupiłem wodę, koce, środki higieniczne, leki i ruszyłem w drogę – wspomina Bartek, który na co dzień prowadzi firmę w Krakowie. – Pierwszy raz pojechałem tam sam, ale w kolejnych dniach jeździliśmy już w kilka samochodów. Do akcji dołączyło się sporo moich znajomych. Do granicy woziliśmy najpotrzebniejsze rzeczy dla uchodźców, a z powrotem zabieraliśmy ludzi, którzy zatrzymywali się w Krakowie lub jechali dalej do swoich

rodzin. Wielu znajomych nadal do mnie pisało i wpłacało pieniądze. Ostatecznie wszystko, co później uzbierałem, wpłaciłem na konto fundacji, która wspiera ukraińską armię. Wiem, że kupują sprzęt dla żołnierzy: hełmy, kamizelki, odzież ochronną – dodaje Bartek.

Jak mądrze pomagać?

Na początku krakowianie starali się pomagać, jak tylko potrafili. Najczęściej robili to intuicyjnie, kierowani impulsem, zazwyczaj na własną rękę. Dziś ta pomoc jest zorganizowana i skoordynowana. W Krakowie przy ul. Radziwiłłowskiej 3 działa całodobowe centrum kryzysowe dla uchodźców. – Na początku był pomysł, żeby łączyć ludzi, którzy szukają mieszkania, z tymi, którzy je oferują. Później przetworzyło się to w takie centrum, do którego ludzie mogą przyjść, przeczekać kilka godzin, coś zjeść – mówi Olha Menko, prezes Fundacji Instytut Polska-Ukraina i członkini nowo powstałej koalicji organizacji niosących pomoc Ukrainie. Punkt przy Radziwiłłowskiej 3 zapewnia potrzebującym pożywienie, możliwość odpoczynku, a także kontaktuje ich z osobami udostępniającymi pokoje i mieszkania do tymczasowego zakwaterowania. – Pojawia się u nas mnóstwo osób, które oferują pomoc. Przychodzą i pytają, co mogą zrobić. To piękne i to chyba jedyna pozytywna rzecz w tym wszystkim – dodaje. Jednocześnie podpowiada, w jaki sposób mądrze pomagać: – Sprawdzajmy datę i godzinę publikacji jakiejś prośby. Zazwyczaj jest tak, że jeśli ktoś trzy godziny temu napisał, że potrzebuje materaca lub kołdry, to prawdopodobnie teraz nie jest już to potrzebne i lepiej już tego nie przynosić. Jeżeli chcemy pomagać, to róbmy to tak, aby ta pomoc była efektywna – tłumaczy Olha Menko. Twierdzi, że obecnie największą pomocą jest przekazywanie pieniędzy na sprawdzone zbiórki. Pamiętajmy jednak, aby weryfikować te zbiórki oraz organizacje, które je prowadzą. – Sprawdźmy, co to za organizacja, jak długo istnieje i czy w ogóle miała coś wspólnego z działaniami, pod którymi się podpisuje – instruuje Ukrainka.

Pomoc może w tym choćby portal otwarty.krakow.pl. Znajdziemy na nim m.in. listę zweryfikowanych organizacji zajmujących się realną pomocą Ukraińcom. Ponadto zgromadzono tam też najważniejsze numery telefonów, adresy, dane punktów informacyjnych, informacje nt. schronienia i bazy mieszkań, pomocy medycznej, psychologicznej i prawnej, a przede wszystkim aktualności zarówno dla uchodźców, jak i dla chcących im pomóc krakowian. Należy pamiętać, że bieg wydarzeń jest dynamiczny, a nasze działania, aby były skuteczne, muszą być dostosowane do obecnej sytuacji. 🇺🇦

fot. Bogusław Świerzowski

Wiceprezydent do Ukraińców: Nie zawiedziemy!

– To były bardzo emocjonujące spotkania. Aż serce rosnęło, gdy widziało się taką falę ludzi niosących pomoc. Jesteśmy za to bardzo wdzięczni – mówi zastępca prezydenta Krakowa Andrzej Kulig, który koordynuje z ramienia Miasta pomoc dla Ukrainy i ukraińskich uchodźców. W rozmowie z Tadeuszem Mordarskim podkreśla, że Miasto jest gotowe pomagać ludziom, którzy uciekli przed wojną i na nowo muszą układać sobie życie w Krakowie. – Chcemy, aby te osoby zadomowiły się w naszym mieście i przyczyniły się do jego rozwoju – mówi wiceprezydent Kulig.

Skala pomocy krakowian dla Ukrainy wydaje się być gigantyczna. Mieszkańcy zdali egzamin.

Andrzej Kulig: Jestem pozytywnie zaskoczony skalą tej pomocy. Zmobilizowali się niemal wszyscy. Będąc na Stadionie Miejskim, widziałem na przykład, jak podjechał samochód z jednego z małopolskich powiatów. Auto było tak wypełnione darami, że kierowca i pasażerka, jego żona, nie mogli wygodnie siedzieć. Ale przychodziły też osoby mocno starsze i przynosiły kilogram cukru lub butelkę oleju, dopytując, czy to na pewno trafi do potrzebujących. Pojawiały się także dzieci, które przynosiły swoje zabawki. To były bardzo emocjonujące spotkania. Aż serce rosnęło, gdy widziało się taką falę ludzi niosących pomoc. Jesteśmy za to bardzo wdzięczni. Po kilku dniach musieliśmy się nawet przeorganizować, aby pomagać zarówno uchodźcom, którzy zjawili się w Krakowie, jak i wysłać tiry z darami do konkretnych miast ukraińskich. W pomoc włączyły się także miejskie służby i instytucje: Straż Miejska Miasta Krakowa, Państwowa Straż Pożarna, Wodociągi Miasta Krakowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zarząd Dróg Miasta Krakowa i urzędnicy krakowskiego magistratu. Naprawdę wiele instytucji jest zaangażowanych w sprawną koordynację pomocy.

Jakie ułatwienia czekają na uchodźców w Krakowie?

AK: Pierwszą decyzją było wprowadzenie darmowej komunikacji miejskiej. Kolejne dotyczyły pozyskania miejsc noclegowych. Rządowe dofinansowanie w tym zakresie jest dość skromne, więc – jako gmina – musimy do tego dopłacić z rezerwy kryzysowej prezydenta miasta. Dostarczamy więc potrzebującym już nie tylko żywność czy środki czystości, ale także tworzymy im godne miejsca

fot. Bogusław Świerowski

Andrzej Kulig

zastępca prezydenta Krakowa ds. polityki społecznej i komunalnej

do mieszkania. Organizujemy również żłobki, aby pomóc matkom, które przybyły do nas z małymi dziećmi. Apelujemy do Ukraińców posiadających odpowiednie wykształcenie, aby się zgłaszali i przejmowali tę opiekę nad dziećmi w żłobkach tak, aby ich matki mogły załatwić niezbędne formalności i zaczęły rozglądać się za miejscem

pracy. Mamy bowiem świadomość tego, że nasza pomoc nie może być krótkotrwała.

Mam nadzieję, że jako Polacy będziemy pomagali Ukraińcom tak długo, jak długo będzie trwał ten kryzys. Nie zawiedziemy. Budujemy bazę materialną i techniczną, aby wspierać ludzi, którzy zostali zmuszeni do tego, by rozpocząć swoje życie od początku. Chcemy, aby te osoby zadomowiły się w naszym mieście i przyczyniły się do jego rozwoju.

A czy sami krakowianie mają się czego obawiać w kontekście tak dużego napływu uchodźców?

AK: Nie spotkałem się z takimi obawami. Nie obserwujemy też ze strony Ukraińców zachowań, które mogłyby wzbudzać nasz niepokój.

Co chciałby Pan powiedzieć Ukraińcom, którzy uciekli przed wojną do Krakowa?

AK: Że bardzo dobrze ich rozumiem. Jestem z pokolenia mającego kontakt z osobami, które przeżyły zarówno wybuch II wojny światowej, jak i okupację. Ciągle w pamięci tkwią mi ich wspomnienia z tego czasu. Mam tylko nadzieję, że historia Ukrainy nie będzie powtórzeniem naszej historii. Nie chciałbym, żeby na naszych oczach znów doszło do takich tragedii, jakie były udziałem Polaków. Cieszy mnie reakcja cywilizowanego świata na to bestialstwo, które teraz ma miejsce na Ukrainie.

Віце-президент українцям: Не підведемо!

– Це були надзвичайно емоційні зустрічі. Моє душа раділа, коли я побачив таку хвилю людей, які пропонують допомогу. Ми дуже вдячні за це, – каже заступник мера Кракова Анджей Куліг, який від імені міста координує допомогу Україні та українським біженцям. В інтерв'ю Тадеушу Мордарському він наголошує, що місто готове до довготривалої допомоги людям, які врятувалися від війни і мають жити по-новому в Кракові. – Ми хочемо, щоб ці люди оселилися в нашому місті і зробили свій внесок у його розвиток, – каже віце-президент Куліг.

Масштаби допомоги Кракова Україні вражають. Мешканці здали іспит.

Анджей Куліг: Я позитивно здивований масштабами цієї допомоги, змобілізувалися майже всі. Перебуваючи на міському стадіоні, я бачив, наприклад, як під'їхала машина з одного з малопольських повітів. Машина була настільки переповнена речами, що водій і пасажирка, його дружина, не могли зручно сидіти. Приходили також і люди похилого віку і приносили кілограм цукру чи пляшку олії, випитуючи, чи дійсно це потрапить до тих, хто потребує. Також були діти, які приносили свої іграшки. Це були надзвичайно емоційні зустрічі. Моє душа раділа, коли я побачив таку хвилю людей, які пропонують свою допомогу. Ми дуже вдячні за це. Через кілька днів нам навіть довелось переорганізуватися, щоб допомогти як біженцям, які приїхали до Кракова, так і відправити вантажівки з речами до окремих українських міст. До допомоги також приєдналися муніципальні служби та установи: Муніципальна поліція міста Кракова, Державна пожежна служба, Водопровідна станція міста Кракова, Міський центр соціальної допомоги, Управління автомобільних доріг міста Кракова та службовці краківської мерії. До ефективної координації допомоги залучено справді багато установ.

Які пільги чекають біженців у Кракові?

АК: Першим рішенням було введення безкоштовного громадського транспорту. Наступні стосувалися придбання місць для проживання. Державна дотація в цьому плані досить скромна, тому ми – як муніципалітет – маємо доплачувати за неї з кризового резерву мера. Тому ми забезпечуємо нужденних не лише продуктами харчування та гігієнічними засобами,

fol. Bogusław Świerowski

Andrzej Kulig

заступник мера Кракова

а й створюємо для них гідні місця проживання. Також ми організуємо ясла, щоб допомогти мамам, які прибули до нас з маленькими дітьми. Тож звертаємося до українців з відповідною освітою, щоб вони нас про це повідомляли і брали на себе догляд за дітьми в яслах, поки їхні мами оформлюють необхідні формальності та починають пошуки нової роботи. Ми усвідомлюємо, що наша допомога не може бути короткочасною.

Я сподіваюся, що ми, поляки, будемо допомагати українцям так довго, скільки триватиме ця криза. Ми не розчаруємо. Давайте створювати матеріально-технічну базу для підтримки людей, які змушені були почати своє життя заново. Ми хочемо, щоб ці люди оселилися в нашому місті і зробили свій внесок у його розвиток.

А чи є чого боятися самим жителям Кракова в умовах такого великого напливу біженців?

АК: Я не стикався з такими побоюваннями. Ми також не спостерігаємо жодної поведінки з боку українців,

яка могла б викликати наше занепокоєння.

Що б ви хотіли сказати українцям, які втекли до Кракова від війни?

АК: Я їх дуже добре розумію. Я з того покоління, яке спілкується з людьми, які пережили і початок Другої світової війни, і окупацію. Досі пам'ятаю їхні спогади про той час. Я тільки сподіваюся, що історія України не повторить нашу історію. Я б не хотів, щоб на наших очах повторювалися такі трагедії, які пережили поляки. Я задоволений реакцією цивілізованого світу на це звірство, яке зараз відбувається в Україні.

Koalicja pomocy

Joanna Malec

Mija rok od powstania w Krakowie Centrum Wielokulturowe wraz z Punktem Informacyjnym dla Obcokrajowców. Od stycznia 2022 r. operatorem Centrum i Punktu – oprócz Fundacji Internationaler Bund Polska – jest Fundacja Zustricz, specjalizująca się we wspieraniu społeczności ukraińskiej naszego miasta. Zespół partnerów został poszerzony także m.in. o UAinKrakow.

Punkt Informacyjny udziela informacji w językach polskim, ukraińskim, angielskim i rosyjskim, świadczy bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną. Z kolei Centrum prowadzi działania integracyjne, edukacyjne i buduje przestrzeń spotkania i dialogu dla wszystkich mieszkańców Krakowa. – W ciągu ostatniego roku dużo nauczyliśmy się jako zespół, odbyło się wiele szkoleń.

Centrum Wielokulturowe, al. Daszyńskiego 22
tel. 887 201 598, e-mail: cetrum@open.krakow.pl
www.otwarty.krakow.pl

Obecnie chcemy wspierać osoby uciekające przed wojną i pomagać im zasobami i kompetencjami, którymi dysponujemy – mówi Maria Wojtacha, dyrektorka Fundacji Internationaler Bund Polska.

Centrum Wielokulturowe wraz z Punktem nadal udziela informacji (pod numerem tel. +48 887 201 598 oraz w social mediach), porad prawnych i organizuje pomoc psychologiczną. Zorganizowało też trzy magazyny z pomocą rzeczową (m.in. żywnością, środkami higieny osobistej, odzieżą, śpiworami etc.), która pozostaje do dyspozycji przybywających z Ukrainy.

Osoby, które potrzebują wsparcia, mogą przychodzić do siedziby Fundacji przy ul. Daszyńskiego 22 od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 19.00. – Współpracujemy też z hotelami, akademikami, grupami wsparcia, którym dostarczamy potrzebne rzeczy, o ile znajdują się w naszych magazynach. Praca magazynów nie byłaby możliwa, gdyby nie pomoc wolontariuszy. W bazie wolontariuszy mamy obecnie ponad 1500 osób i wciąż dochodzą nowe. Zgłaszają się też do nas firmy, szkoły, przedszkola, harcerze. To poruszenie Krakowa jest niezwykle – mówi Maria Wojtacha.

W związku z trudną sytuacją zawiązała się grupa zrzeszająca 36 organizacji działających na rzecz mieszkańców, w tym także obcokrajowców, przedstawiceli Urzędu Miasta, rad dzielnic, jak również aktywistów miejskich. W ramach Koalicji Otwarty Kraków działają zespoły ds. komunikacji, edukacji, transportu, pomocy medycznej, rzeczowej, prawnej, psychologicznej, mieszkaniowej, a także wsparcia osób niepełnosprawnych i kobiet.

Коаліція допомоги

Joanna Malec

Минає рік з дня створення Мультикультурного центру разом із Інформаційним пунктом для іноземців. 3 січня 2022 року оператором – крім Internationaler Bund Polska Foundation – є Фондація Зустріч, що спеціалізується на підтримці української громади нашого міста. Крім того, була розширена команда партнерів створенням сервісу UAinKrakow.

Мультикультурний центр спільно з Інформаційним пунктом для іноземців надає інформацію польською, українською, англійською та російською мовами (телефоном: +48 887 201 598 та в соціальних мережах), юридичні консультації спільно з партнерами (Центр правової допомоги Галини Неч) та організовує психологічну допомогу (спільно

з Фондацією Зустріч). Також організовано три склади з матеріальною допомогою (продукти харчування, засоби особистої гігієни, одяг, спальні мішки тощо), який є в розпорядженні нужденних, які прибувають з України.

Люди, які потребують підтримки, можуть прийти до штаб-квартири Фондації за адресою: вул. Daszyńskiego, 22 з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 19.00.

Через складну ситуацію сформовано асоціаційну групу з 36 організацій, які діють на благо жителів, серед яких іноземці, представники мерії, районних рад, а також міські активісти. До коаліції «Відкритий Kraków» входять команди комунікації, освіти, транспорту, медичної, матеріальної, юридичної, психологічної та житлової допомоги, а також підтримки інвалідів та жінок. Контакт: Евеліна Пітель, тел. 606 838 639.

Jak możesz pomóc Ukraińcom, którzy dotarli do Krakowa?

Coraz więcej uchodźców z Ukrainy dociera do Polski, w tym również do Krakowa. Sprawdź, jak możesz im pomóc oraz o jakich formach wsparcia możesz ich poinformować. Dowiesz się m.in., jak zgłosić chęć udostępnienia lokalu, znaleźć dla nich zakwaterowanie, pomoc medyczną, gorące posiłki, poradnie psychologiczne.

Punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy na dworcu PKP w Krakowie

Na dworcu PKP w Krakowie działa prowadzony przez Miasto we współpracy z wojewodą małopolskim specjalny punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy szukających schronienia w Małopolsce. Każdy obywatel uciekający przed wojną otrzyma wsparcie: możliwość zakwaterowania na terenie Małopolski oraz potrzebne informacje w języku ukraińskim. Punkt uruchomiono we współpracy z PKP – tuż przy peronie nr 4.

Schronienie

Schronienie dla obywateli Ukrainy w Małopolsce, całodobowa infolinia województwa: 12 210-20-02.

Całodobowy punkt pomocy dla uchodźców i call center – ul. Radziwiłłowska 3

Punkt zapewnia potrzebującym pożywienie, możliwość odpoczynku, a także kontaktuje ich z osobami udostępniającymi pokoje i mieszkania do tymczasowego zakwaterowania. Uchodźcy mogą tu zostać maksymalnie jedną noc.

- Osoby zgłaszające chęć pomocy: 786 612 666, 786 612 667.

W oczekiwaniu na wydanie pakietów pomocowych / fot. Bogusław Świerzowski

fot. Bogusław Świerzowski

Medycy dla Ukrainy

Medycy oferują pomoc uchodźcom z Ukrainy, którzy przebywają już na terenie Polski. Jeśli znasz kogoś, kto potrzebuje pomocy medycznej, wyślij zgłoszenie na adres: kontakt.medycydlaukrainy@gmail.com. Zgłoszenia można wysyłać w języku ukraińskim, rosyjskim, angielskim i polskim. Wśród medyków znajdują się lekarze udzielający specjalistycznej pomocy.

Ukraińcy, którzy szukają mieszkania w Krakowie

Uchodźcy, którzy przekroczyli granicę ukraińsko-polską i przeszli rejestrację w tzw. punkcie recepcyjnym, w celu znalezienia mieszkania mogą wystąpić zgłoszenie na adres: czk@malopolska.uw.gov.pl lub ukraina@muw.pl.

Transport darów na terenie Polski

Osoby, które mają busy, autobusy, samochody ciężarowe – one będą potrzebne do transportu darów na terenie Polski – mogą wysłać zgłoszenie na adres: transport.ukraina@muw.pl.

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców

Osoby potrzebujące informacji prosimy o przesyłanie zapytań na adres: punkt@open.krakow.pl lub o kontakt telefoniczny pod numerem 887 201 598. Dyżury konsultantów będą prowadzone od poniedziałku do piątku w godz. 9.00–19.00 oraz w sobotę i niedzielę w godz. 9.00–19.00.

Centrum Wielokulturowe – ul. Daszyńskiego 22

Centrum udziela ogólnych porad, wspiera obcokrajowców w czynnościach życia codziennego, takich jak zakupy, wizyty w urzędzie czy szkole. Pomaga w tłumaczeniach zarówno pisemnych, jak i na żywo podczas spotkań. Zapewnia także pomoc psychologiczną w siedzibie centrum lub online.

- Tel. 887 201 598.
- Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku 9.00–19.00 oraz w każdy ostatni weekend miesiąca (sobota, niedziela) 9.00–14.00.
- Szczegóły: Facebook @CentrumWielokulturoweKrk oraz www.otwarty.krakow.pl.

Ciąg dalszy na str. 14

Як ви можете допомогти українцям, які приїхали до Кракова?

Все більше біженців з України потрапляє до Польщі, в тому числі до Кракова. Перевірте, як ви можете їм допомогти і на яку допомогу вони можуть розраховувати. Дізнайтеся, яким чином ви можете повідомити про готовність надати своє житло, поселити у себе біженців, а також де шукати медичну допомогу, гаряче харчування та психологічну підтримку.

Інформаційний пункт для громадян України на залізничному вокзалі в Кракові

Відділ у справах іноземців Малопольського воєводства на залізничному вокзалі у Кракові відкрив спеціальний інформаційний пункт для громадян України, які шукають притулок у Кракові та його околицях. Кожен громадянин, який рятується від війни, отримує підтримку: можливість проживання на території Кракова та його околицях, а також всю необхідну інформацію українською мовою. Пункт був запущений у співпраці з Польською державною залізницею PKP, знайти його можна безпосередньо біля платформи №4.

Житло

Притулок для громадян України в Кракові та його околицях, цілодобова гаряча лінія воєводства: 12 210-20-02.

Цілодобова довідкова служба для біженців – вул. Radziwiłłowska, 3

Пункт організований ГО «Сім'ї без кордонів» працює 24/7 та надає харчування і відпочинок тим, хто потребує, а також контактує

з людьми, які пропонують кімнати та квартири для тимчасового проживання. Біженці можуть залишатися тут максимум 1 ніч.

Медики для України

Медики пропонують допомогу біженцям з України, які вже перебувають на території Польщі. Якщо ви знаєте когось, хто потребує медичної допомоги, надішліть повідомлення на адресу: kontakt.medycydlaukrainy@gmail.com. Заявки можна подавати українською, російською, англійською та польською мовами. Серед медиків є лікарі, які надають спеціалізовану допомогу.

Українці, які шукають квартиру в Кракові

Біженці, які перетнули українсько-польський кордон і були зареєстровані в так званих рецепційних пунктах, можуть знайти житло, надіславши заявку на адресу: czk@malopolska.uw.gov.pl або ukraina@muw.pl.

Транспортування гуманітарної допомоги територією Польщі

Люди, які мають буси, автобуси, вантажівки (вони будуть потрібними для перевезення зібраних речей територією Польщі), можуть надіслати заявку на адресу transport.ukraina@muw.pl.

Інформаційний пункт для іноземців

Якщо вам потрібна додаткова інформація, надішліть свої питання на адресу: punkt@open.krakow.pl або зв'яжіться з нами

продовження на сторінці 15

фот. Bogusław Świerzowski

Pomoc prawna

Radcy prawni z Centrum Wielokulturowego przy ul. Daszyńskiego 22 bezpłatnie udzielają indywidualnych porad, przygotowują opinie prawne oraz pomagają w uzyskaniu dokumentów legalizujących pobyt. Ta usługa jest świadczona również w wersji online. Dyżury radców prawnych odbywają się w każdy wtorek w godz. 15.00–18.00 oraz w każdy czwartek w godz. 16.00–19.00. Z prawnikami można także kontaktować się telefonicznie pod numerami +48 510 080 765 (wtorki) i +48 510 065 321 (czwartki).

Wolontariat: tłumaczenie, bieżąca pomoc

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców w Krakowie przy ul. Daszyńskiego 22 poszukuje wolontariuszy posługujących się językiem ukraińskim i rosyjskim, chętnych do zaangażowania się na rzecz społeczności ukraińskiej w Krakowie.

Jeśli chcesz wspomóc społeczność ukraińską w ramach wolontariatu tłumaczeniem czy asystenturą w czynnościach dnia codziennego lub jesteś lekarzem, nauczycielem, prawnikiem, koniecznie zgłoś się do nas.

Praca i legalizacja pobytu

Od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00 działa infolinia dla cudzoziemców w sprawie legalizacji pobytu i pracy: tel. 12 210-20-20.

Pomoc psychologiczna – ul. Radziwiłłowska 8B

Osoby potrzebujące wsparcia mogą skorzystać z pomocy psychologicznej bezpośrednio w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. Radziwiłłowskiej 8B lub telefonując pod całodobowy numer: 12 421-92-82.

Możliwy jest również kontakt przez komunikatory internetowe: www.facebook.com/oikkrakow. Ośrodek jest czynny całodobowo, 7 dni w tygodniu.

Zajęcia dla dzieci ukraińskich

Centrum Młodzieży przy ul. Krupniczej 38 informuje, że od poniedziałku do piątku w godz. 9.00–15.00 organizuje opiekę dla dzieci z Ukrainy.

Dziecięca Przystań – zob. str. 21.

Zwierzęta – pomoc w transporcie i opiece w Krakowie

- Psy i koty – uproszczona procedura wjazdu na teren Polski na stronie: www.wetgiw.gov.pl.
- KTOZ – Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami: miejsce dla zwierząt, schronienie, leczenie, karma – tel. 12 421-26-85, 12 429-43-61.

Darmowa komunikacja miejska

Prezydent Jacek Majchrowski podpisał zarządzenie zwalniające uchodźców z Ukrainy z opłat za podróżowanie komunikacją miejską. Dokumentem uprawniającym do zwolnienia będzie skierowanie na pobyt w miejscu zakwaterowania wydane przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Przewodnik po Krakowie dla cudzoziemców

Pakiet powitalny dla cudzoziemców przyjeżdżających do Krakowa jest dostępny w czterech wersjach językowych (PL/EN/UA/RU) na stronie: otwarty.krakow.pl.

Darmowe startery telefoniczne

W ramach wsparcia dla obywateli Ukrainy operator sieci Plus oraz marka Plush zaangażowane są w dystrybucję darmowych starterów, które wydawane są w punktach recepcyjnych m.in. w Przemyślu, Dorohusku oraz Ustrzykach Dolnych.

Punkt informacyjny dla przybywających do Krakowa Ukraińców na Dworcu Głównym PKP / fot. Bogusław Świerzowski

Fot. Bogusław Świerzowski

за телефоном 887 201 598. Консультанти чергуватимуть з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 19.00, а також в суботу і неділю з 9.00 до 19.00.

Мультикультурний центр (Centrum Wielokulturowe) – вул. Daszyńskiego 22

Центр надає загальні консультації, підтримує іноземців у повсякденних справах, таких як покупки, відвідування урядових установ чи шкіл. Допомогає з письмовим і живим перекладом під час зустрічей. Вони також надають психологічну допомогу в центрі чи онлайн.

- тел. 887 201 598
- графік роботи: з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 19.00 та кожні останні вихідні місяця (субота, неділя) 9.00 – 14.00
- деталі: Facebook та www.otwarty.krakow.pl

Юридична допомога

Юрисконсультанти Мультикультурного центру (Centrum Wielokulturowe) на вул. Daszyńskiego 22 надають безкоштовні індивідуальні консультації, готують юридичні висновки та допомагають отримати документи, що легалізують перебування. Ця послуга також надається онлайн. Чергування юрисконсультантів відбувається щовівторка з 15.00 до 18.00 та щочетверга з 16.00 до 19.00. Ви також можете зв'язатися з юристами за тел. +48 510 080 765 (вівторок) та +48 510 065 321 (четвер).

Волонтерство: переклад, поточна допомога

Інформаційний пункт для іноземців у Кракові за адресою вул. Daszyńskiego 22 шукає волонтерів, які володіють українською та російською мовами, бажаючих долучитися на благо української громади Кракова.

Якщо ви хочете допомогти українській громаді в рамках волонтерства перекладом чи помічником у повсякденній діяльності, або якщо ви лікар, викладач, юрист, зв'яжіться з нами.

Робота та легалізація перебування

З понеділка по п'ятницю з 8.00 до 16.00 працює гаряча лінія для іноземців щодо легалізації перебування та роботи: тел. 12 210-20-20.

Психологічна допомога – вул. Radziwiłłowska 8b

Люди, які потребують підтримки, можуть отримати психологічну допомогу безпосередньо в штаб-квартирі Центру кризового втручання (Ośrodek Interwencji Kryzysowej) за адресою: вул. Radziwiłłowska, 8b або за цілодобовим номером телефону 12 421-92-82.

Ви також можете зв'язатися з нами через повідомлення через Facebook: www.facebook.com/oikkrakow. Центр працює 24 години на добу 7 днів на тиждень.

Заняття для українських дітей

Молодіжний центр на вул. Kępczaka, 38 повідомляє, що з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 15.00 організовує догляд за дітьми з України. Вихователі центру можуть прийняти максимум 50 дітей. Якщо у вас виникли запитання, звертайтеся до приймального центру за телефоном: 12 430-00-15 (внутр. 211).

«Дитяча Гавань» в TAURON Arena Krakow – див. сторінку 21.

Тварини – допомога з транспортуванням та доглядом в Кракові

- Собаки та коти – спрощена процедура в'їзду до Польщі на: www.wetgiw.gov.pl.
- KTOZ (Краківське товариство захисту тварин): місце для тварин, притулок, лікування, харчування – телефон 12 421-26-85, 12 429-43-61.

Безкоштовний громадський транспорт

Мер Кракова Яцек Майхровський підписав указ про звільнення біженців з України від плати за проїзд у громадському транспорті. Документом, що дає право на безкоштовний проїзд, буде направлення на проживання за місцем проживання, видане Малопольським воєводським управлінням у Кракові.

Путівник для іноземців

Привітальний пакет для іноземців, які приїжджають до Кракова, доступний у чотирьох мовних версіях (PL / EN / UA / RU) на сайті: Otwarty.krakow.pl.

Безкоштовні стартові пакети

У рамках підтримки громадян України оператор мережі Plus і бренд Plush залучаються до роздачі безкоштовних стартових пакетів, які видають у рецепційних пунктах, зокрема, у Перемішлі, Дорогуську та Устшиках Дольних.

Fot. Bogusław Świerzowski

CZEŚĆ! PRYVIT! HI! BUENOS DIAS! BONJOUR! CIAO! AHOJ!

Chcę Wam przedstawić moich małych ukraińskich przyjaciół, Igora i Kalinę, których poznałem podczas swojej podróży do Lwowa, a teraz goszczę ich w Krakowie. To świetne dzieciaki, które pomagają mi lepiej poznać największy kraj pod względem wielkości, leżący (w całości) w Europie. Zapytałem je, co oznaczają kolory ukraińskiej flagi. Kalina wytłumaczyła mi, że niebieski to niebo, a żółty to kolor zboża, czyli wielkiego bogactwa ziemi. Ciekawe jest, że jej imię pochodzi od nazwy drzewa, które jest jednym z roślinnych symboli Ukrainy, tak jak słonecznik! Chciałbym Wam tak wiele opowiedzieć o tym niezwykłym kraju, ale na pewno poznacie sporo ukraińskich dzieci, które zrobią to lepiej ode mnie. Możecie zaprosić je do krakowskiego zoo, gdzie bilety dla przybywających z Ukrainy kosztują symboliczną złotówkę!

KREATYWNY KRAKÓW

Ukraina zachwyciła mnie swoją kuchnią! Zdradzę Wam, że jestem wielkim łasuchem i na samo wspomnienie pysznych placków ziemniaczanych (deruny) czy racuszków serowych (syrnyky) robię się głodny. Połączcie liniami danie z głównym produktem, z którego jest przygotowywane.

Opracowanie: Anna Machacz
Projekt graficzny i ilustracje: Elżbieta Dias Wituła

SŁOWNICZEK

Ja już znam troszkę ukraiński, ale żebyście i Wy mogli porozmawiać z naszymi ukraińskimi przyjaciółmi, prezentuję kilka podstawowych zwrotów i słów.

cześć – привіт [pryvit]
dzień dobry – добрий день [dobryy den']
do widzenia – до побачення [do pobachennya]
dobry wieczór – добрий вечір [dobryy vechir]
dobranoc – добраніч [dobranich]
tak – так [tak]

nie – hi [ni]
proszę – будь ласка [bud' laska]
dziękuję – дякую [dyakuuyu]
przepraszam – вибачте [vybachte]
nie rozumiem – я не розумію [ja ne rozumiju]
nie wiem – я не знаю [ja ne znaju]
jak się nazywasz? – як вас звати? [jak was zvaty?]
mam na imię – мене звати [mene zvaty]
wszystkiego dobrego – всього найкращого [vsyogo naykrashchogo]

CZEŚĆ! PRYVIT! HI! BUENOS DIAS! BONJOUR! CIAO! АНОУ!

Хочу познайомити вас зі своїми маленькими українськими друзями Ігорем та Калиною, з якими я подружився під час подорожі до Львова, а зараз приймаю їх у себе в Кракові. Це чудові діти, які допомагають мені краще пізнати найбільшу за розміром країну, що повністю розташована в Європі. Я поцікавився у них, що означають кольори українського прапора. Калина пояснила, що блакитний – це небо, а жовтий – колір пшениці, тобто великого багатства землі. Цікаво, що ім'я дівчинки походить від рослини калини, яка, як і соняшник, є одним із символів України! Я дуже хотів би якомога більше розповісти вам про цю дивовижну країну, але ви обов'язково зустрінете багато українських дітей, які зроблять це краще за мене. Ви можете запросити їх у Краківський зоопарк, де квитки для людей, які приїжджають з України, коштують символічний 1 злотий!

ТВОРЧИЙ ДИТЯЧИЙ МАЙДАНЧИК

Україна мене вразила своєю кухнею! Скажу вам по секрету, що я великий гурман, і лише думаючи про смачні деруни чи сирники, я роблюся голодним. З'єднайте лініями страви з головними продуктами, з яких вони готуються.

Словничок

Я вже трохи знаю українську, але щоб ви могли поговорити з нашими українськими друзями, я наведу кілька основних фраз і слів.

привіт – cześć [чешьць]
добрий день – dzień dobry [дзень дѳбри]
до побачення – do widzenia [до відзєня]
добрий вечір – dobry wieczór [дѳбри вечур]
добраніч – dobranoc [дѳбраноц]
так – tak [так]

ні – nie [нє]
будь ласка – proszę [проше]
дякую – dziękuję [дзєнькує]
вибачте – przepraszam [пшепрашам]
я не розумію – nie rozumiem [нє розумєм]
я не знаю – nie wiem [нє вєм]
як вас звати? – jak się nazywasz? [як шє називаш?]
мене звати – mam na imię [мам на імє]
всього найкращого – wszystkiego dobrego [вшисткєго дѳбєго]

Jak rozmawiać z dzieckiem o wojnie?

– **Uczmy dzieci odróżniać dobro i zło, ale róbmy to z głową – mówi Urszula Majcher-Legawiec, nauczycielka i ekspertka w zakresie edukacji wielokulturowej. Rozmawia Tadeusz Mordarski.**

W jaki sposób rozmawiać z dzieckiem o wojnie?

Urszula Majcher-Legawiec: Trzeba uwzględnić kilka aspektów. Pierwszy i najbardziej oczywisty to wiek dziecka, bo żadna rozmowa, która przerasta je intelektualnie, nie będzie dobra. Musimy więc brać pod uwagę to, ile dziecko jest w stanie zrozumieć i ile chce wiedzieć o wojnie. Pamiętajmy, że dzieci mają dostęp do internetu i niestety może się zdarzyć, że zanim porozmawiają z rodzicami czy nauczycielami, mogą mieć już kontakt z trudnymi treściami, które wzbudzą w nich lęk, niepewność, niezrozumienie sytuacji. Jak więc rozmawiać o wojnie? Dość szybko. Nie zwlekać. A później mówić o faktach, a nie o sensacji. Warto też mówić o emocjach, o tym, czym wojna jest dla nas i dla tych, którzy są w jej centrum.

Zadam pytanie, które padło z ust sześciolatka. Brzmiało: „Mamo, dlaczego polska reprezentacja nie będzie grać z Rosją o awans do mistrzostw świata w piłce nożnej?”

UM-L: No i odpowiedź jest tylko jedna i nie da się jej udzielić bez kontekstu wojennego. Ale ten przykład pokazuje, że dziecko może być zainteresowane tylko fragmentem rzeczywistości, a niekoniecznie frontem wojennym i wybuchami bomb. Ono zauważyło nietypowe wydarzenie i poszukuje odpowiedzi na pytanie: dlaczego. Wtedy można powiedzieć o wojnie, ale w sposób adekwatny do możliwości intelektualnych sześciolatka. Opiszmy, co się tam dzieje, powiedzmy, że to nazywamy wojną. Że są ofiary, że są osoby, które stosują przemoc. Można też sięgnąć do obrazów z życia dziecka, odwołać się do jakiejś sytuacji przemocowej. Przecież dzieci bywają świadkami agresji, nawet na ulicy.

W jaki sposób opowiadać o wojnie, by do dziecka dotarło to, co się dzieje, ale żeby go nie przestraszyć?

UM-L: Nie opowiadamy o obrazach drastycznych. Niestety, rodzice dość słabo kontrolują ten strumień informacji wizualnych, który dociera do dzieci. Sami pochłonięci wiadomościami pokazującymi drastyczne sceny, nie zauważają, że oglądają to także dzieci. Czasem mówimy, że czegoś się nie da „odzobaczyć”. To prawda. Ta drastyczność jest elementem wojny, ale to element trudny nawet dla dorosłych i nie powinien być narracją stosowaną wobec dzieci. Rozmawiając z najmłodszymi, warto zwrócić uwagę na aspekty im bliskie, czyli np. poczucie bezpieczeństwa. Dziecko rozumie ten termin. Wie, czego się boi. Wie, że żyje w świecie, w którym ma gdzie spać, ma co jeść, ma lampkę przy łóżku, kota czy psa. Mówiąc o wojnie, można przedstawić świat bez tych elementów. Można mówić o rozłące, rozstaniu, stracie. O konieczności długiej podróży, która nie jest podróżą na wakacje, ale jej celem jest ratowanie

fol. Jan Graczyński

Urszula Majcher-Legawiec

uczy dzieci i młodzież, szkoli nauczycieli, publikuje artykuły naukowe, pisze podręczniki do nauki języka polskiego dla obcokrajowców; koordynuje i realizuje projekty edukacyjne i społeczne; zarządza Fundacją Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja; współpracuje z ośrodkami akademickimi jako wykładowca, z organizacjami pozarządowymi jako partner w projektach, z Urzędem Miasta Krakowa jako ekspert w zakresie edukacji wielokulturowej, ze Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną dla Dzieci z Niepowodzeniami

Edukacyjnymi jako pedagog; zajmuje się edukacją osób z niepełnosprawnościami; w 2019 r. otrzymała tytuł Krakowskiego Ambadora Wielokulturowości

życia. To nie będzie drastyczne, ale pokaże skutki wojny.

W klasycznych bajkach jest tak, że z góry wiemy, kto jest dobry, a kto zły. Czy w kontekście wojny też powinniśmy pokazać dziecku dobro i zło?

UM-L: Nie da się mówić o wojnie bez tego. Możemy powiedzieć, że Putin jest zły, że armia rosyjska jest zła, że to oni są agresywni, że to oni napadli, że to oni zabijają. Ale tu istnieje duże ryzyko przeniesienia tej narracji na innych. Jesteśmy społeczeństwem, które się umiędzynarodawia. Dzieci mają w szkole koleżanki i kolegów z Białorusi, Ukrainy, Rosji. Może więc zaistnieć mechanizm przeniesienia: jeśli Putin jest zły i jest Rosjaninem, a mój kolega też jest Rosjaninem, to znaczy, że on także jest zły. Jest taka koncepcja psychologiczna, która zakłada, że w sytuacjach przemocowych ofiarą jest nie tylko osoba doświadczająca przemoc, ale również jej świadek, który nie ma w sobie siły, by zareagować. W tym momencie świadkami przemocy są polskie, rosyjskie czy białoruskie dzieci. Mówiąc o wojnie, zrezygnowałabym więc z kodu narodowego. Uczmy dzieci odróżniać dobro i zło, ale róbmy to z głową.

Як говорити з дитиною про війну?

Як говорити про війну, щоб дитина зрозуміла те, що відбувається, але не налякати її?

Уршула Майхер-Легавець: Ми не говоримо про шокуючі сцени. На жаль, батьки мало контролюють цей потік візуальної інформації, що надходить до їхніх дітей. Вони самі, захоплені новинами з шокуючими сценами, не помічають, що це дивляться і діти. Іноді ми говоримо, що не можна чогось «розбачити». Це правда. Ця різкість є частиною війни, але це складна частина навіть для дорослих, і її не слід використовувати як розповідь для дітей. Розмовляючи з наймолодшими, варто звернути увагу на близькі їм аспекти, наприклад, відчуття захищеності. Дитина розуміє цей термін. Вона знає, чого боїться. Вона знає, що живе у світі, де їй є де спати, є що поїсти, є нічна лампа ліжка, кіт чи собака. Говорячи про війну, можна уявити світ без цих елементів. Можна говорити про розлуку, розставання, втрату. Про необхідність довгої подорожі, яка є не відпусткою, а метою по-ратунку життя. Це не буде різко, але покаже наслідки війни.

У класичних казках ми наперед знаємо, хто хороший, а хто поганий. Чи варто також показувати дитині добро і зло в контексті війни?

УМ-Л: Без цього неможливо говорити про війну. Можна сказати, що Путін поганий, що російська армія погана, що вони агресивні, що це вони напали, що вони вбивають. Але тут є великий ризик перенести цей наратив на інших. Ми суспільство, яке інтернаціоналізується. У школі у дітей є друзі та колеги з Білорусі, України та Росії. Тому може бути механізм перенесення: якщо Путін поганий і він росіянин, мій друг теж росіянин, значить, він теж поганий. Існує психологічна концепція, яка передбачає, що в насильницьких ситуаціях жертвою є не тільки особа, яка зазнає насильства, а й свідок, який не знаходить в собі сили реагувати. На даний момент польські, російські та білоруські діти є свідками насильства. Говорячи про війну, то я б відмовилася від національної приналежності. Давайте навчимо дітей розрізняти добре і погане, але давайте робити це мудро.

Bezpłatne lekcje polskiego dla dzieci i młodzieży z Ukrainy

Od kwietnia Centrum Kultury Podgórze zaprasza dzieci i młodzież szkolną z Ukrainy na grupowe zajęcia języka polskiego dla obcokrajowców. Lekcje będą się odbywać bezpłatnie w siedzibie głównej Centrum Kultury Podgórze (ul. Sokolska 13).

Centrum Kultury Podgórze zapewni wszystkim uczestnikom zajęć odpowiednie podręczniki oraz pomoce naukowe. Terminy lekcji zostaną ustalone bezpośrednio ze zgłoszonymi uczestnikami. Aby zapisać dzieci na zajęcia, należy zgłosić wiek oraz liczbę uczestników na adres sekretariat@ckpodgorza.pl

Оголошуємо набір на безкоштовні уроки польської мови для дітей та підлітків з України. Починаючи з квітня, Культурний Центр Подгужа запрошує дітей та підлітків шкільного віку з України на безкоштовні групові заняття з польської мови для іноземців. Заняття проводитимуться у головному приміщенні Культурного Центру Подгужа (вул. Сокольська 13).

Partnerstwo w czasie wojny

Beata Sabatowicz

W ostatnim czasie sama idea partnerstwa miast przykuwała mniejszą uwagę, ustępując miejsca za interesowaniem wykonaniem konkretnych projektów. Często bowiem współpraca pozostawała jedynie „na papierze” i nie była w praktyce realizowana.

Już czas pandemii pokazał, że takie partnerstwa to nie przeżytek. Największym jednak sprawdzianem dla tej idei okazała się wojna na Ukrainie. I już teraz możemy stwierdzić, że miasta partnerskie Krakowa zdały ten egzamin. Odzew naszych zagranicznych partnerów na apel prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego o pomoc dla Ukrainy był naprawdę imponujący. I nie były to puste deklaracje czy symboliczne wyrazy solidarności, ale wola realnego wsparcia – przekazania konkretnych artykułów i pomoc dla uchodźców ukraińskich u siebie. Przykładem mogą być strażacy z norweskiego Trondheim, którzy zorganizowali zbiórkę funduszy i zakupili generator z przeznaczeniem dla szpitala ukraińskiego. Także i inne miasta zaoferowały środki opatrunkowe i lekarstwa, czyli najbardziej potrzebne artykuły. W pomoc zaangażowała się także amerykańska Polonia, która postanowiła przekazać m.in. leki.

Dary z tych miast partnerskich kierowane są do Krakowa, skąd codziennie wyjeżdżają tiry z pomocą do Lwowa, Kijowa, ale też do Drohobycza, Starego Sambora i wielu miast ukraińskich. Pomoc świadczona jest także na miejscu, w Polsce. Trudno nawet określić skalę tej spontanicznej i niewiarygodnej akcji. Są też i inne konkretne dowody naszego wsparcia dla Ukrainy.

Ukraińska grupa z wizytą w zoo / fot. Izabela Haupt

Ze szczególną empatią ludzie odnoszą się do najmłodszych potrzebujących – a zwłaszcza do sierot. Taka właśnie grupa 36 dzieci w wieku od 10 miesięcy do 17 lat, z 10 opiekunami, zatrzymała się w Krakowie w drodze do Łodzi. Po wyczerpującej podróży dzieci skorzystały z noclegu w jednym z krakowskich hoteli, zostały objęte opieką pediatry, dostarczono im też niezbędne leki i zapewniono posiłki. Mogły również cieszyć się z przygotowanych dla nich atrakcji: odwiedziły instalację „Ogród Świąteł – Królowa Śnieżka” w Ogrodzie Doświadczeń oraz krakowskie zoo, którego dyrekcja zadbała o specjalne oprowadzanie w języku ukraińskim połączone z warsztatami. Te wizyty pozwoliły im choć na chwilę zapomnieć o traumatycznych przeżyciach, a radość na twarzach tych dzieci była najlepszym podziękowaniem dla wszystkich, którzy zaangażowali się w ich przyjęcie.

Właśnie takie działania i współpraca tak wielu podmiotów – urzędu, fundacji, organizacji pozarządowych, firm prywatnych, ale także i samych mieszkańców – są istotą partnerstwa miast. Bo to oni są jego prawdziwymi realizatorami i beneficjentami.

Партнерство в умовах війни

Beata Sabatowicz

В останні роки ідея співпраці міст-побратимів тратила свій зміст. Дуже часто співпраця була формальною. Не було реалізації проєктів і в час пандемії.

Під час підписання партнерських договорів, ніхто й не міг подумати, що війна в Україні стане найбільшим випробуванням для міст-побратимів.

I зараз можна сміливо стверджувати, що міста-побратими Кракова на відмінно справилися зі своїми завданнями.

Відповідь наших іноземних партнерів на звернення президента міста Кракова Яцека Майхровського про допомогу Україні була справді вражаючою! Це були не прості декларативні виступи чи символічні прояви солідарності, а чітке бажання надати реальну підтримку та допомоги українцям.

Як приклад, пожежники із норвезького Тронхейма, організували збір коштів та придбали генератор для української лікарні. Інші міста також пропонують саме необхідне, зокрема ліки та перевязувальні матеріали.

Також допомогу – наприклад, ліками – надала польська діаспора в Америці. Допомога від міст-побратимів доставляється до Кракова, а вже звідти вантажівками щодня відправляється

до Львова, Києва, а також Дрогобича, Старого Самбора та інших міст України. Допомога надається також безпосередньо на місці. Важко навіть визначити кількість цієї швидкої та вражаючої допомоги. Чергові пункти збору допомоги, організовані громадами та окремими мешканцями, щодня повністю заповнені. Є багато прикладів нашої щирої допомоги Україні.

Особливо хвилюємося за найменших, особливо за дітей – sierot. Така група із 36 дітей віком від 10 місяців до 17 років з 10 вихователями прямуючи до Лодзю, зупинилась на відпочинок у Кракові. Після виснажливої поїздки та тривалого перетину кордону діти залишились ночувати в одному із готелів Кракова. Діти були оглянуті педіатром, їх забезпечили необхідними ліками та харчуванням.

Для них спеціально було підготовлено розважальну програму, зокрема виставу «Сад вогнів – Білосніжка» в Парку експериментів, чи візит у краківському зоопарку. Керівництво зоопарку підготувало екскурсію для дітей в поєднанні із майстер-класами. Під час розваги, діти хоч на деякий час могли забути свої хвилювання, а радість на їх обличчях стала найкращою подякою усім, хто організував їх прийом.

Саме такі дії та співпраця багатьох структур – державних органів, фондів, громадських організацій, приватних компаній, а також мешканців – становить суть побратимства міст. Побратимство має зміст коли всі разом його реалізують і отримують результат.

Dziecięca Przystań w TAURON Arenie Kraków

Zajęcia sportowe, animacje dla najmłodszych, miejsce odpoczynku – to wszystko czeka na dzieci i ich opiekunów z Ukrainy w Dziecięcej Przystani, która działa w TAURON Arenie Kraków.

Dziecięca Przystań to projekt realizowany przez: Miasto Kraków, Grupę TAURON i Arenę Kraków SA. Operatorem programu jest Fundacja Poland Business Run, a partnerem Międzyszkolny Ośrodek Sportowy Kraków „Zachód”.

Gdzie znajduje się Dziecięca Przystań?

W TAURON Arenie Kraków przy ul. Stanisława Lema 7. Zajęcia odbywają się na poziomie B oraz w Małej Hali. Wejście do obiektu – nr 1 (od strony ul. Lema).

Kto może się zgłosić?

Do Dziecięcej Przystani zapraszamy obywateli Ukrainy, którzy mają status uchodźcy i przyjechali do Krakowa po 24 lutego.

Bezpłatne zajęcia są organizowane od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00–16.00, dla trzech grup wiekowych: 0–3 lat, 4–6 lat i 7–10 lat. Opiekę zapewnia wyspecjalizowany personel, w tym osoby

postępujące się językiem ukraińskim. W czasie zajęć opiekunowie mogą zostać w TAURON Arenie Kraków razem z dziećmi.

Jak się zgłosić?

Należy zadzwonić na infolinię (tel. 146 146 146) lub podejść do recepcji głównej TAURON Areny Kraków. Można też zgłosić się, wypełniając formularz dostępny na stronie bit.ly/krakow-ua. Zapisy w recepcji głównej TAURON Areny Kraków są możliwe w dni powszednie w godz. 8.00–16.00.

Co oferuje Dziecięca Przystań?

Zajęcia sportowe i animacje dostosowane do możliwości poszczególnych grup wiekowych (dla ponad 100 dzieci dziennie), wsparcie psychologa i opiekę medyczną. Dla dzieci przygotowywane będą drugie śniadania i obiady. Opiekunowie będą mieli zapewniony obiad.

Terminy zajęć w marcu

W marcu zajęcia będą organizowane od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00–16.00, z wyjątkiem dni, w których w obiekcie będą odbywać się inne wydarzenia, czyli 25 marca. (KF-R)

TAURON Arena Kraków zaprasza ukraińskie dzieci / fot. Bogusław Świerzowski

«Дитяча Гавань» в TAURON Arena Krakow

Спортивні заходи, анімації для дітей, місце для відпочинку – все це чекатиме дітей та їхніх опікунів з України у «Дитячій Гавані» в TAURON Arena Krakow.

Де знаходиться Dziecięca Przystań «Дитяча Гавань»?

В TAURON Arena Kraków за адресою вул. Stanisława Lema 7. Заняття проводитимуться на рівні B та в Małej Hali. Вхід до будівлі - №1 (з боку вул. Лема – ul. Lema).

Хто може подати заявку?

До Dziecięcej Przystani «Дитячої Гавані» запрошуємо громадян України, які мають статус біженця та приїхали до Кракова після 24 лютого 2022 року.

Безкоштовні заняття будуть організовані з понеділка по п'ятницю, з 8.00–16.00, для трьох вікових груп: 0–3 роки, 4–6 років та 7–10 років. Догляд надаватиме спеціалізований персонал, у тому числі україномовний. Під час занять опікуни зможуть перебувати разом з дітьми в TAURON Arena Krakow.

Як зареєструватися?

Вам слід зателефонувати за номером гарячої лінії 146 146 146 або особисто звернутися до головної рецепції на території TAURON Arena Krakow. Ви також можете подати заявку через інтернет, на сайті : www.bit.ly/krakow-ua

Запис проводиться на головній стійці реєстрації в TAURON Arena Krakow в будні дні з 8.00–16.00.

Що пропонує Dziecięca Przystań «Дитяча Гавань»?

Спортивні заняття та анімації, адаптовані для вікових груп (приблизно на 100 дітей на день). Для дітей будуть приготовані другі сніданки та обіди. Опікуни матимуть змогу пообідати та матимуть постійний доступ до гарячих напоїв.

Дати занять у березні

У березні заняття будуть організовані з понеділка по п'ятницю, з 8.00–16.00, крім 25 березня, коли на території закладу будуть проводитися заходи.

Ryszard Kozik
z urodzenia i zamieszkania nowohucianin,
były dziennikarz „Gazety Wyborczej”,
pracownik Muzeum Krakowa

Widziane z Krzysztoforów

Suma wszystkich strachów

Pisanie czegokolwiek z dwutygodniowym wyprzedzeniem wydaje mi się dziś wyjątkowo abstrakcyjne. Jeszcze dwa tygodnie temu (piszę ten felieton 3 marca) większość z nas łudziła się, że Rosja ulegnie międzynarodowej presji i nie zaatakuje Ukrainy. Tymczasem tuż za naszą granicą wybuchła wojna, a świat nagle stał się jeszcze mniej przyjazny niż dotychczas.

Bardzo budująca jest pierwsza reakcja Polaków, także krakowian – masowy udział w zbiórkach humanitarnych, przyjmowanie uchodźców pod swój dach, kursy na granicę i z powrotem. Prawdziwe zaangażowanie. Po raz kolejny pokazaliśmy, jak wiele potrafimy działać, gdy mamy przed sobą szczytny cel. To bardzo ważne. Niemniej istotne jest jednak szybkie stworzenie ram organizacyjnych dla tej pomocy, ukierunkowanie jej, prawdziwe zaopiekowanie się przerażonymi ludźmi, którzy uciekają przed wojną.

Nie wiem, jak sytuacja będzie wyglądała za dwa tygodnie, gdy ten numer KRAKOWA.PL się ukaże. Jestem jednak przekonany, że bez względu na rozwój wydarzeń (bo wersja, że wojna nagle się zakończy, a Rosjanie tak po prostu opuszczą zajęte terytoria i wszystko wróci do przedwojennej normy, wydaje się być najmniej prawdopodobna) uchodźców będzie w Krakowie zdecydowanie więcej, a pomoc dla nich nie będzie mogła bazować jedynie na odruchach i emocjach.

Ludzie muszą przecież mieć miejsce do mieszkania, ubranie i jedzenie, będą potrzebowali pracy i szkoły dla dzieci, opieki lekarskiej. Namiastki normalności, którą utracili. Inaczej nie będą w stanie poradzić sobie z przeżytą traumą ani odzyskać poczucia bezpieczeństwa. Tego wszystkiego nie zapewnią im najżyczliwsi nawet nieznajomi, którzy przywieźli ich z granicy i przygarnęli pod swój dach, ale w dłuższej perspektywie nie będą w większości w stanie utrzymać swoich gości.

Tu zdecydowanie inicjatywa należy do rządu i Unii Europejskiej. Mam zresztą nadzieję, że w chwili, kiedy czytacie mój felieton, decyzje w tej sprawie już zapadły, a pomoc z chaotycznej i spontanicznej zmieniła się w zorganizowaną i systemową.

Moje pokolenie nie doświadczyło bezpośrednio wojny, choć z okresu dorastania pamiętam przecież stan wojenny czy protesty solidarnościowe na nowohucianich ulicach. Wielkie wrażenie zrobiła też na mnie wizyta w Mostarze kilka lat po wojnie na Bałkanach, ślady po ostrzale i stoiska uliczne, na których sprzedawano m.in. łuski po nabojach i stare zegarki (nie potrafiłem wtedy uciec przed natrętnym pytaniem: z czyich nadgarstków je zdarto?), a także milczący mężczyźni w kawiarnianych ogródkach patrzący przed siebie martwym wzrokiem.

Nie znam wojny także z opowieści rodzinnych, a jedynie z książek i filmów. Chciałbym, żeby tak pozostało i żeby moje dzieci dorastały w normalnym, cywilizowanym świecie, bez przemocy i agresji. Jestem przekonany, że pod tym względem nie różni się od państwa.

W minionych dwóch latach nasz – z pozoru uporządkowany – świat bardzo się zmienił. Żyjemy w nieustającym strachu. I staramy się oswajać go na różne sposoby. Niestety, gdy pokonamy jeden, albo zdaje się nam, że go pokonaliśmy (bo do „współistnienia” z wirusem, że przywołam tytuł wystawy w Muzeum Podgórze, przywykliśmy, trudno temu zaprzeczyć), to wyrasta przed nami kolejny. Mam głęboką nadzieję, że tego strachu nie będziemy musieli uczyć się oswajać.

PS Więcej o Szkole Pisania Krakowa Miasta Literatury UNESCO na: pisz.miastoliteratury.pl.

”
W minionych dwóch latach nasz – z pozoru uporządkowany – świat bardzo się zmienił. Żyjemy w nieustającym strachu. I staramy się oswajać go na różne sposoby. Niestety, gdy pokonamy jeden, albo zdaje się nam, że go pokonaliśmy (bo do „współistnienia” z wirusem, że przywołam tytuł wystawy w Muzeum Podgórze, przywykliśmy, trudno temu zaprzeczyć), to wyrasta przed nami kolejny. Mam głęboką nadzieję, że tego strachu nie będziemy musieli uczyć się oswajać.

Magdalena Goczał

W kwietniu rusza nabór nauczycieli do wyjątkowego projektu edukacyjnego „Nauczyciel bliski przyrodzie”. Jeśli twoja ścieżka zawodowa związana jest z pielęgnowaniem rozwoju najmłodszego pokolenia, nie może cię zabraknąć na kursie. Liczba miejsc jest ograniczona – już dziś sprawdź, jak wziąć udział w cyklu spotkań wśród krakowskiej zieleni, która jest idealną „klasą” do przeprowadzenia nie tylko lekcji przyrody, ale również języka polskiego czy matematyki.

Już w kwietniu rusza nabór do wyjątkowego projektu! / fot. archiwum ZZM

Nauczyciel bliski przyrodzie

Okres jesienno-zimowy jest powszechnie uznawany za martwy w przyrodzie. Nic bardziej mylnego! Przekonało się o tym 20 nauczycieli z krakowskich szkół samorządowych, którzy od października do stycznia uczestniczyli w pełnych inspiracji spotkaniach. Aktywności zostały przygotowane przez edukatorów zaangażowanych w projekt „Nauczyciel bliski przyrodzie” i nawiązywały do podstawy programowej klas I-III. Co z pozostałymi porami roku? Już od kwietnia rozpoczynamy aatoroczny cykl spotkań wśród krakowskiej zieleni, który pokaże, że łąki, lasy, parki kieszonkowe czy użytki ekologiczne są idealną przestrzenią do przeprowadzenia nie tylko lekcji przyrody, ale i języka polskiego czy matematyki.

Nauczyciel przewodnik

Nauczyciel odgrywa nieocenioną rolę we wspomaganiu dzieci w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym i fizycznym. Jest przewodnikiem wprowadzającym swoich podopiecznych w zupełnie nowy, nieznanym im dotąd świat. Jest jak ogrodnik, który pielęgnuje i tworzy warunki do rozwoju, tak aby dzieci były przygotowane do życia w zgodzie z samymi sobą, innymi ludźmi i przyrodą. Czy można w pełni zrealizować misję nauczycielską, nie wychodząc poza mury szkoły? To tak jakby

zapytać: czy można nauczyć się pływać, nie wchodząc do wody? Poznanie teorii jest oczywiście nieodzownym etapem w procesie nauczania, ale kiedy nie jest poparte doświadczeniem, ogranicza się do przyswojenia i zapamiętania poszczególnych treści.

Odpowiedzialność za planetę

Wiek wczesnoszkolny to szczególny okres w poznawaniu otaczającej rzeczywistości przez dzieci. To moment, w którym niesamowicie szybko chłoną i przyswajają

nowe informacje, a także konstruują wartości, którymi będą kierowały się w przyszłości. W obliczu gwałtownie postępujących zmian klimatycznych jest to idealny czas na rozpoczęcie budowania poczucia odpowiedzialności za planetę, na której żyjemy. Poprzez codzienny kontakt z przyrodą najłatwiej pokazać, że jesteśmy jej integralną częścią. Dostrzeganie przyrody znajdującej się najbliżej nas ma największą wartość. To wówczas możemy stopniowo rozpoznawać otaczające nas rośliny, zwierzęta i poznawać ich potrzeby, możemy dowiedzieć się, gdzie i dlaczego jesienią skrywają się jeże i owady czy jakie bogactwo mieści się w tylko pozornie martwym drewnie, albo zaobserwować skutki braku wody. Odkrycie przez dzieci związku z otaczającym je światem jest cennym doświadczeniem pozwalającym dostrzec, że jesteśmy integralną częścią ekosystemu i przyroda nie może być traktowana jedynie jako tło naszych działań.

Ten wyjątkowy projekt udowadnia, że potencjał edukacyjny otaczającego nas świata rodzi się tam, gdzie pojawia się zaufanie do własnych zmysłów oraz tak potrzebna w kontakcie z naturą uważność. Wszystkie informacje o kursie „Nauczyciel bliski przyrodzie” można znaleźć na stronie Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie w zakładce: Dla mieszkańców – Edukacja.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

26 lutego

- Zbiórka darów dla Lwowa, Stadion Miejski, ul. Reymonta

28 lutego

- Wizyta ambasadora RP na Białorusi Artura Michalskiego
- Spotkanie z uczniami VIII Prywatnego Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie, zwycięzcami w konkursie Europejskiej Agencji Lotniczej CanSat

2 marca

- Posiedzenie Rady Miasta Krakowa z udziałem konsula generalnego Ukrainy w Krakowie Wacław Woźniak

3 marca

- Posiedzenie Zespołu Zadaniowego ds. Muzeum Ruchu Harcerskiego – podpisanie porozumienia ws. utworzenia Muzeum Ruchu Harcerskiego, sala Portretowa UMK

8 marca

- Przekazanie repliki dzwonu Zygmunt zwycięzcy licytacji WOŚP, Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie, ul. św. Wawrzyńca
- Spotkanie z nowo mianowanymi w roku 2021 krakowskimi profesorami, podziemia Rynku Głównego

10 marca

- Sprawozdawcze posiedzenie Rady Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza, Pałac Kultury i Nauki, Warszawa

W Krakowie PIT się optaca!

Małgorzata Tabaszewska

Sportowy, zielony, kulturalny, bezpieczny, wygodny do życia i solidarny – Kraków wciąż zmienia się dla swoich mieszkańców. Zrównoważony rozwój miasta jest finansowany m.in. z udziału w podatku PIT, który w części trafia do samorządów.

O jego przeznaczeniu decydują więc lokalne wspólnoty, które najlepiej znają swoje potrzeby i aspiracje. „Moje miasto – moja inwestycja” – pod takim hasłem przebiega tegoroczna miejska kampania zachęcająca krakowian, którzy nadal rozliczają się w innych miejscowościach, do zostawienia swojego podatku tu, pod Wawelem. W 2021 r. podatek PIT zapłaciło w Krakowie prawie 660 tys. mieszkańców, co przyniosło Miastu blisko 1,8 mld zł. Oznacza to, że jeden podatnik wnosi do lokalnego bu-

dżetu średnio ok. 2700 zł. W ubiegłym roku blisko 25 tys. osób rozliczyło się na terenie naszego miasta po raz pierwszy. Nowi podatnicy dołożyli do miejskiej kasy ok. 67 mln zł.

Każdy płacący PIT w Krakowie zyskuje prawo do wyrobienia Karty Krakowskiej – jej posiadacze mogą korzystać ze zniżek i preferencji m.in. w komunikacji miejskiej czy instytucjach kultury. Aby płacić podatki w Krakowie, nie trzeba być tutaj zameldowanym – wystarczy mieszkać pod Wawelem. Zgodnie z przepisami prawa miejscem rozliczania się osoby fizycznej jest urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania podatnika w dniu składania zeznania podatkowego.

Zmiana urzędu skarbowego jest bardzo prosta. W okresie rozliczeń podatkowych wystarczy podać w formularzu PIT krakowski adres zamieszkania oraz wskazać dane właściwego urzędu skarbowego. Warto wiedzieć, że o nowym adresie możemy poinformować urząd skarbowy w dowolnym momencie w ciągu roku. Służy do tego zgłoszenie aktualizacyjne ZAP-3. Wypełniony dokument podatnik składa w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania – osobiście, pocztą tradycyjną lub elektronicznie.

**Płacę podatki w Krakowie
Moje miasto - moja inwestycja**
Twój podatek wspiera rozwój
terenów zielonych w naszym mieście

→
Rozlicz swój PIT
w Krakowie,
odbierz KARTĘ
KRAKOWSKĄ
i korzystaj
ze zniżek.

naturalnie rodzinie kwiecień 2022

Wstęp wolny

Informacje i zapisy: www.artzona.okn.edu.pl

ARTzona
Ośrodek Kultury
im. C. K. Norwida
os. Górali 4,
Kraków

OŚRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Naturalnie Rodzinnie

Justyna Dutka

Udane relacje z rodzicami to jeden z najważniejszych fundamentów dobrego życia. Dlatego ARTzona Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida po raz kolejny zaprasza na Naturalnie Rodzinnie – tygodniowy cykl warsztatów, wykładów i spotkań dla rodziców, opiekunów, osób oczekujących dziecka oraz dzieci.

Tegoroczna edycja skupi się przede wszystkim na zdrowym i ekologicznym trybie życia oraz na idei rodzicielstwa bliskości. W programie wydarzenia przewidziano warsztaty i spotkania przeznaczone zarówno dla opiekunów, jak i dla dzieci, niezależnie od wieku. Na zajęciach „Szczęśliwy rodzic – szczęśliwe dziecko”, które poprowadzi Żaneta Lipiec-Goj, matki i ojcowie

będą mieli okazję zastanowić się nad własnymi potrzebami, aby jak najlepiej zadbać o siebie i o swoje dziecko. W ramach warsztatu „Dobre (przy)wiązanie” Wanda Hałuniewicz, certyfikowana doradczyni noszenia dzieci w chustach i nosidłach miękkich szkoły ClauWi, pokaże, jak prawidłowo i bezpiecznie przygotować chustę do noszenia dzieci. Uczestnicy nauczą się wiązać chusty na dwa sposoby – z przodu i na plecach. Dobrze zawiązany materiał pozwala zadbać o zdrowy kręgosłup i dobre samopoczucie oraz wspomaga tworzenie bliskiej więzi z maluszkiem. W programie wydarzenia przewidziano także zajęcia z fizjoterapeutą i logopedą, ekowarsztaty, spotkania ogólnorozwojowe dla dzieci i niemowląt oraz zajęcia pomagające kobietom przygotować się do porodu.

Wszystkie spotkania w ramach cyklu Naturalnie Rodzinnie 2022 odbędą się w przyjaznych przestrzeniach ARTzony Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie na os. Górali 4. Udział w nich jest bezpłatny. Informacje na temat zapisów oraz szczegółowy program można znaleźć na stronie: www.artzona.okn.edu.pl. Wydarzenie dofinansowano ze środków Gminy Miejskiej Kraków oraz Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

Dobre jedzenie na trudny czas

Szymon Gatlik

Czy jedzenie może poprawić nastrój i pomóc w przetrwaniu niełatwych czasów?

Dla jednych będzie to barszcz, dla innych babcine pierogi, a dla pozostałych pizza z podwójnym serem i lody na deser. Takie jedzenie nie tylko poprawia nastrój, ale także wzmacnia, dodaje otuchy i siły. Często dania, które tak na nas działają, nazywamy comfort food. Nie jest łatwo o jednoznaczną definicję tego określenia. To, co przez nie rozumiemy, zależy od naszych wspomnień, tradycji, smaków i zapachów dzieciństwa. To powrót pozytywnych emocji i dobra atmosfera przy stole.

Podczas najbliższej edycji (23 marca – 10 kwietnia) festiwalu kulinarnego Restaurant Week każdy będzie mógł sam odkryć, czym dla niego jest comfort food. W odbywającym się pod przestaniem „Food feels good” festiwalu udział wezmą 43 restauracje z Krakowa i okolic. W każdej z nich będzie można zamówić specjalne

trzydniowe menu w cenie 59 zł, ułożone w oparciu o przesłanie kuchni w stylu comfort food. Szefowie kuchni wykazali się pomysłowością przy komponowaniu festiwalowych dań, a wśród ich propozycji znajdują się zarówno potrawy tradycyjne (maczanka po krakowsku, comber z królika), jak i niecodzienne, m.in. stek z sołwki jeżowatej czy gołąbki z suszą sechlońską.

W ofercie festiwalowej tradycyjnie dostępne będą dania wegetariańskie i wegańskie, mięsne i rybne. Miejsca w wybranej restauracji można już rezerwować na stronie: restaurantweek.pl lub w aplikacji app.rclb.pl. Należy wybrać liczbę osób, datę, godzinę oraz jedno z dwóch menu. Każda wizyta w restauracji podczas Restaurant Week jest przewidziana na 90 minut. Festiwal pozostaje wierny filozofii #SznujJedzenie. Dzięki wcześniejszemu wyborowi menu przy dokonywaniu rezerwacji online marnowanie żywności w restauracjach ograniczone jest do minimum.

Przy wykupieniu festiwalowej rezerwacji można przeznaczyć dodatkową kwotę na wsparcie działań Polskiej Akcji Humanitarnej (PAH) mających na celu pomoc przybywającym z Ukrainy uchodźcom.

Wiosenne propozycje dla starszych krakowian

Anna Okońska-Walkowicz*

Nadchodząca wiosna, malejące zagrożenie pandemią i dostępne środki z budżetu Miasta sprawiają, że krakowscy seniorzy mogą skorzystać z kolejnych inspiracji, nowo zorganizowanych dla nich miejsc oraz nieodpłatnych usług.

Od 1 kwietnia sieć Centrów Aktywności Seniorów wzbogaci się o pięć kolejnych miejsc, w których osoby starsze będą mogły, zależnie od potrzeb, codziennie się spotykać, uczyć się tańca towarzyskiego, języków obcych, obsługi komputera, zdrowo gotować, wędrować i ćwiczyć oraz pomagać potrzebującym. Nowe centra zyskały dzielnice: Stare Miasto, Krowodrza, Swoszowice, Bieńczyce i Nowa Huta, które zapraszają wszystkich zainteresowanych.

Z myślą o osobach 60+, które odają się pasji malowania, w najbliższych dniach zostanie ogłoszony konkurs na najpiękniejsze prace. Artyści będą mieli czas na ich przygotowanie do października, a 14 grudnia wybrane przez profesjonalne jury dzieła znajdą się na wystawie w Centrum Kongresowym ICE.

Należący do osób 60+ pasjonaci małych form literackich zostaną zaproszeni do napisania wspomnienia z lat 80., a wyróżnione prace będą czytane w radiu i publikowane na naszych stronach. Proszę już dzisiaj zacząć myśleć o wydarzeniu, które mogliby Państwo uwiecznić w przestającym na konkurs wspomnieniu.

1 marca Miasto wznowiło usługę „Meleks dla seniorów 70+ i dla osób z niepełnosprawnością 65+”, która zapewni potrzebującym z tych grup pomoc w dotarciu na groby ich bliskich na cmentarzach komunalnych: Rakowice, Grębatów i Batowice. Chęć

skorzystania z usługi należy zgłosić trzy dni wcześniej, dzwoniąc pod numer infolinii 12 413-33-33 czynnej codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–15.00. Seniorowi może towarzyszyć jedna osoba młodsza. Meleks jest do dyspozycji w poniedziałki, środy i piątki w godz. 10.00–14.00 przez godzinę, a z udogodnienia można skorzystać cztery razy w roku.

„Złota Rączka” dla osób 60+ to darmowa usługa polegająca na wykonaniu drobnych napraw hydraulicznych, elektrycznych, ślusarskich, stolarskich i malarskich. Aby ją zamówić, należy telefonować w dni powszednie w godz. 8.00–15.00 pod numer tel. 12 616-78-14.

„Asystent dla seniorów 85+ i osób z niepełnosprawnościami 70+” to usługa adresowana do osób, które chcą spacerować, uczestniczyć w życiu kulturalnym i towarzyskim, potrzebują rozmowy i informacji, ale ich stan zdrowia sprawia, że samodzielnie boją się wychodzić z domu. Asystent może też pomóc w robieniu zakupów. Asystent może towarzyszyć jednej osobie przez maksymalnie 50 godzin w kwartale. Usługi asystenckiej nie należy mylić z usługami pielęgnacyjnymi i opiekuńczymi, które zapewnia krakowski MOPS.

„Pielęgnacja i profilaktyka stóp – Podolog dla osób 85+ oraz 70+ z niepełnosprawnościami” – to pomoc dla osób, które z racji wieku nie mogą same zadbać o swoje stopy. Specjalista przyjmuje w Centrum Rehabilitacji „Znowu w Biegu” przy ul. Od-rzańskiej 13/2. W wyjątkowych

przypadkach usługi mogą być wykonywane w domu osoby potrzebującej. Na wizytę można się zarejestrować pod numerem tel. 609 915 005 od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–14.00.

Wszelkie informacje dotyczące życia senioralnego miasta i form pomocy osobom starszym można uzyskać w Miejskim Centrum Informacji dla Seniorów, telefonując pod numer 12 445-96-67 lub zerkając na stronę: dlaseniora.krakow.pl.

* pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. polityki senioralnej

Wszelkie informacje dotyczące życia senioralnego miasta i form pomocy osobom starszym można uzyskać w Miejskim Centrum Informacji dla Seniorów, telefonując pod numer 12 445-96-67 lub zerkając na stronę: dlaseniora.krakow.pl.

Kraków

Twoja opinia jest ważna!

Wypełnij ankietę.

Zapraszamy na spotkania!

„POROZMAWIAJMY O KRAKOWIE W DZIELNICACH VIII-XIII”

Ankieta on-line dostępna na www.obywatelski.krakow.pl lub w punkcie stacjonarnym.

Termin: do 27 marca 2022 r.

Spotkania z Mieszkankami i Mieszkańcami Krakowa odbędą się w okresie od kwietnia do czerwca 2022 r.

Centrum Młodzieży przy ul. Krupniczej 38 cieszy się ogromną popularnością wśród dzieci i młodzieży / fot. Bogusław Świerzowski

Młodzieżowe Domy Kultury – na czas pokoju i niepokoju

Ryszard Kozik

Na Młodzieżowe Domy Kultury zawsze można liczyć. Na co dzień mają bogatą ofertę ciekawych zajęć dla dzieci i młodzieży. Zorganizowały też pocovidowe zielone szkoły w miejskich ośrodkach wypoczynkowych, a teraz pracują nad ofertą dla dzieci i młodzieży z Ukrainy.

Coraz więcej rodziców poszukuje ciekawych zajęć pozaszkolnych dla dzieci. Najchętniej decydują się na takie, które poszerzają wiedzę i rozbudzają zainteresowanie daną dziedziną. Oferta krakowskich instytucji jest bogata, ale często kosztowna. Tym bardziej warto przyjrzeć się propozycjom Młodzieżowych Domów Kultury – przekonuje krakowski radny Tomasz Daros, wiceprzewodniczący klubu Platforma – Koalicja Obywatelska.

W Krakowie istnieje aż 11 MDK-ów. Dają one uczestnikom (w wieku już od 3 do nawet 21 lat) możliwość ciekawego i pożytecznego spędzania czasu wolnego, jednocześnie rozbudzając i kształtując wartościowe zainteresowania dzieci i młodzieży. Na przykładzie dwóch największych krakowskich MDK-ów, czyli Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana (ul. Krupnicza 38) oraz Staromiejskiego Centrum Kultury Młodzieży (ul. Hieronima Wietora 13)

wyraźnie widać, jak wielkim zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszą się ich inicjatywy – w zajęciach uczestniczy tam tygodniowo ponad 3 tys. dzieci i młodzieży.

Co znajdziemy w ofercie? Są to zajęcia stałe: artystyczne (muzyka, plastyka, ceramika, taniec, śpiew, cyrk, teatr), edukacyjne (język angielski, historia sztuki, fizyka, matematyka, warsztaty twórczego pisania, reklama, filmoznawstwo, astronomia) oraz sportowe (kulturystyka, akrobatyka, żeglarstwo, judo, narciarstwo, pływanie, laserowe strzelectwo dźwiękowe). Instytucje te posiadają również

ofertę dla szkół i przedszkoli, które mogą umawiać się na wybrane warsztaty w konkretnych terminach (edukacja filmowa, edukacja regionalna, spacer tematyczny, gry miejskie, filozofia, gimnastyka, zajęcia konstrukcyjne).

– Młodzieżowe Domy Kultury angażują się też mocno w życie miasta – podkreśla radny Daros. – Organizują otwarte imprezy, takie jak dni dzielnicy, konkursy, przeglądy, pikniki, zawody, festiwale, warsztaty czy turnieje we współpracy z radami dzielnic, innymi placówkami oświatowymi, kulturalnymi oraz środowiskiem lokalnym – wylicza.

I reagują na bieżące wydarzenia. Przykładem może być program „Złap oddech w górach! Pocovidowe zielone szkoły”, skierowany do szkół podstawowych i średnich z Krakowa, przygotowany dzięki środkom pochodzącym z poprawki klubu Platforma – Koalicja Obywatelska. Milion złotych pozwoli na wyjazd na zielone szkoły ponad 2 tys. dzieci. W okresie od marca do listopada 2022 r. zaplanowano aż 20 turnusów w dwóch górskich ośrodkach wypoczynkowych.

Są to: Centrum Wypoczynku „Jordana-Nova” w Gotkowicach Górnych (filia Centrum Młodzieży w Krakowie) oraz Górski Ośrodek Szkolno-Wypoczynkowy „Pod Durbaszką” w Szczawnicy-Jaworkach (filia Młodzieżowego Domu Kultury „Dom Harcerza”).

„Pocovidowe zielone szkoły” są ciekawą formą zajęć pozalekcyjnych, która zapewni dzieciom i młodzieży aktywne spędzenie czasu, kontakt z naturą, ale przede wszystkim kontakt z kolegami – wszystko, czego najbardziej brakuje uczniom w czasie trwającej pandemii. Ważne są też niewysokie koszty wyjazdu: 100 zł (za 4 dni) lub 150 zł (za 5 dni). Cena zawiera: transport w obie strony, zakwaterowanie, pełne wyżywienie oraz ubezpieczenie.

Krakowskie MDK-i spontanicznie zareagowały też na obecną sytuację polityczną, przygotowując program dla dzieci i młodzieży z Ukrainy. Szczegółowe informacje na ten temat znajdziecie państwo na ich stronach internetowych.

Ojcowski Park Narodowy do dziś jest popularnym miejscem wypoczynku mieszkańców Krakowa / Fot. Bogusław Świerzowski

Pechowa wycieczka do Ojcowa

Michał Koziół

Rada Miasta Krakowa, zaniepokojona pomysłem wprowadzenia opłat wstępu w Ojcowskim Parku Narodowym, podjęła 17 lutego 2022 r. stosowną rezolucję, w której „apeluje o podjęcie wszelkich możliwych działań w celu zmiany projektu ustawy o parkach narodowych poprzez uzupełnienie podmiotowe zawartego w art. 56 ust. 6 ww. projektu katalogu osób zwolnionych z konieczności uiszczania opłat za wstęp do parków narodowych, również o mieszkańców gmin graniczących z parkiem narodowym”.

Pozostaje więc tylko poczekać na rezultaty oraz mieć nadzieję, że nawet po wprowadzeniu taksy krakowianie nie zrezygnują z tradycji odwiedzania pięknego, obrotowego legendami Ojcowa.

Trzeba bowiem pamiętać, że kiedyś Ojców był ulubionym miejscem wypoczynku mieszkańców Krakowa. Nieoceniony Ambroży Grabowski wspomina, że „na Zielone Świątki zbierały się gromadnie towarzystwa krakowskie, i na prostych wozach z wiejskim zapręgiem udawały się na dwa dni do Ojcowa, na tak zwaną majówkę, biorąc ze sobą potrzebne żywności i napojów zapasy”.

Zbrodnia śpiewania pieśni

Te wspomnienia dotyczą jednak czasów przed rokiem 1815. Później Ojców od Krakowa odcięta granica państwa, której przekraczaniu towarzyszyła „nudna formalność paszportowa”. Niekiedy zdarzało się też, że oprócz przewlekłych procedur czekały tam na krakowian inne przykrości, a przekroczenie granicy

„zaprzyjaźnionego mocarstwa” – pamiętajmy, że Ojców leżał wówczas w zaborze rosyjskim – kończyło się niezbyt przyjemnie. Przekonali się o tym dotkliwie krakowscy akademicy, którzy w niedzielę 2 czerwca 1889 r. wybrali się do Ojcowa. Grupa młodzieży, która wyruszyła z Krakowa o godzinie piątej rano, była dość liczna. Składała się bowiem z przeszło 40 słuchaczy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jak pisał „Czas”: „Między uczestnikami wycieczki znajdowało się kilku Rusinów, członków »Akademickiej Hromady«, oraz kilku Izraelitów”. Oczywiście wszyscy uczestnicy wycieczki byli obywatelami austriackimi i mieli wymagane przez rosyjską straż graniczną „dowody podróży”. W czasie jazdy wynajętymi furkami akademicy śpiewali. Nie przestali śpiewać po przekroczeniu granicy, a to z pewnością zwróciło już na nich uwagę rosyjskich funkcjonariuszy. Krakowscy akademicy dotarli szczęśliwie do ojcowskiego zamku i w jego ruinach urządzili prawdziwy koncert patriotyczny. Kiedy solista śpiewał pieśń „Bartoszu, Bartoszu, Oj nie traćwa nadziei, Oj nie traćwa nadziei...”, rozbawione studenckie towarzystwo otoczyli żandarmi. Tylko dwóch akademików wykazało się sprytem i szczęśliwie uniknęło zatrzymania. To oni w poniedziałkowy ranek 3 czerwca zawiadomili władze uniwersyteckie, dyrekcję policji oraz rodziny kolegów. Oczywiście zarówno rektor Uniwersytetu, którym był wówczas wybitny prawnik, profesor Franciszek Kasperek, jak i dyrektor policji, radca dworu Karol Englisch natychmiast zareagowali. Pamiętajmy, że w tamtych czasach Uniwersytet Jagielloński cieszył się ogromnym, niekwestionowanym autorytetem i z jego zdaniem liczono się zarówno we Lwowie, jak i w stołecznym Wiedniu.

Z ramienia Dyrekcji Policji „dla dokładnego poinformowania się o istotnej przyczynie zbiorowego pozbawienia wolności obywateli Austrii” udał się do Ojcowa komisarz Jan Kostrzewski. Wrócił z wiadomością, że wg strony rosyjskiej akademicy zawinili „wobec miejscowych praw zbiorowym śpiewaniem pieśni w języku polskim napisanych”. Za to przewinienie zostanie im wymierzona kara. O tym, czy będzie to kara grzywny, czy też kara aresztu, decyzja zapadnie nie w Ojcowie, ale na wyższym szczeblu. Podejmie ją albo gubernator w Kielcach, albo nawet sam Josif Władimirowicz Hurko, generał-gubernator warszawski. Zatrzymani przebywali w Ojcowie i żywności byli na kredyt. Nie wiadomo było jednak, czy nie będą musieli zapłacić za wyżywienie.

Chęć pomocy kolegom

W obronę aresztowanych kolegów bardzo mocno zaangażowała się Czytelnia Akademicka, studencka organizacja działająca w Krakowie. Już we wtorek 4 czerwca Czytelnia wystąpiła do Wiednia dwa telegramy. Jeden do Koła Polskiego przy Radzie Państwa, drugi do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w obu prosiła o interwencję. Jednak zatrzymani nie wracali, a do Krakowa docierały sprzeczne informacje o ich losie. Opowiadano m.in., że zostali przewiezieni do Skały albo do Olkusza. W czwartek 6 czerwca odbył się wiec akademicki, w którym wzięli udział prawie wszyscy słuchacze Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uchwalono na nim „uprosić senat akademicki o najszybszą interwencję w sprawie uwolnienia zatrzymanych akademików i o korzystanie w tym celu z pobytu w Krakowie JE prezydenta ministrów hr. Taaffe’go. Młodzież postanowiła nadto zebrać między sobą fundusz na zaopatrzenie kolegów zostających w Ojcowie bez centa, oraz o przestanie im świeżej bielizny”. Austriacki premier Eduard von Taaffe rzeczywiście przebywał wówczas w Krakowie, ale raczej trudno było od niego oczekiwać oficjalnej interwencji w tej sprawie.

Tymczasem przymusowy zagraniczny pobyt krakowskich studentów przedłużał się i co dzień bardziej niepokoił krakowian. W mieście krążyły coraz dziwniejsze plotki. Opowiadano nawet, że akademicy prawdopodobnie będą odesłani aż do Warszawy i tam staną przed sądem. W sobotę 8 czerwca krakowianie dowiedzieli się, iż do zaboru rosyjskiego udał się sekretarz Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr Leon Cyfrowicz. Opowiadano, że podobno władze

uniwersyteckie zaopatrzyły swojego wystannika w duży zapas gotówki, a to z uwagi na ewentualną konieczność zapłacenia kaucji za zatrzymanych akademików.

Happy end

Niezawodny „Czas”, który przez wiele dni nic nie pisał na temat ojcowskiej „afery”, doniósł w środę 12 czerwca: „Akademy krakowscy, zatrzymani przez władze rosyjskie w Ojcowie w przeszłą niedzielę, powrócili wczoraj do Krakowa”. Dalej gazeta informowała, że

w piątek 7 czerwca odczytano studentom wyrok skazujący ich za śpiewanie pieśni patriotycznych na trzy dni aresztu. Po ogłoszeniu wyroku przewieziono ich furmankami do Pieskowej Skały i umieszczono „w osobnym domku, obsadziwszy takowy strażą”. Do granicznych Szyc, gdzie już czekał na nich dr Cyfrowicz, odstawiono studentów we wtorek rano. Jadących do Krakowa

akademików zatrzymał w Modlnicy Julian Konopka, który zaprosił ich do dworu, „aby się po uciążliwej drodze nieco pokrzepili”.

Sprawa została więc definitywnie zakończona. Można jednak podejrzewać, że nie było to zakończenie, jakiego początkowo oczekiwała strona rosyjska. Wiele wskazuje na to, że ktoś miał nadzieję na poważne śledztwo, takie, które może być pierwszym szczeblem przyszłej kariery. Potwierdzają to pytania, które zadawano zatrzymanym. Między innymi indagowano akademików, co sądzą o socjalizmie. Prawdopodobnie próbowano powiązać wycieczkę krakowskich studentów z wcześniej przechwyconym w okolicach Ojcowia transportem socjalistycznej „bibuły”.

”
Kiedy solista śpiewał pieśń „Bartoszu, Bartoszu, Oj nie traćwa nadziei, Oj nie traćwa nadziei...”, rozbawione studenckie towarzystwo otoczyli żandarmi.

Kalendarium **krakowskie**

16 marca 1968

w „Dzienniku Polskim” ukazuje się ogłoszenie: „Ortalionowe płaszczki naprawiam szybko, elegancko, metodą włoską. Łucja Rajską, Stradom 13”.

17 marca 1889

c.k. Starostwo wzywa gminę Pótwsie do „wybudowania krytego kanału od rogatki do Wisły prowadzącego”.

18 marca 1946

w Scali o godzinie 20.00 koncertuje Mieczysław Fogg.

19 marca 1856

„Czas” donosi: „Nadszedł do handlu Alojzego Schwartz[a] transport najnowszych kapeluszy męskich oraz zarzutek i mantyli paryskich”.

20 marca 1905

„Czas” donosi, że „namiestnictwo wzywa wszystkie odpowiednie władze lokalne, aby ściśle kontrolowały i badały, czy wędrujący artyści mają koncesję ze strony władzy krajowej na urządzenie »przedstawięń« i tylko w takim razie udzielały im [pozwolenia] na zatrzymanie się w danej miejscowości”.

21 marca 1989

Dyrekcja Muzeum Narodowego w Krakowie uprzejmie informuje, że Muzeum Wyspiańskiego od 20 do 31 marca będzie nieczynne z powodu prac remontowych.

22 marca 1945

„Dziennik Polski” donosi: „Wpisy na członków T. S. Wiśła i składki członkowskie odbiera Sekretarz T. S. Wiśła w firmie Voigt, Floriańska 47”.

23 marca 1911

w „Czasie” ukazuje się ogłoszenie: „Na święta poleca specjalne z młodych prosiaków szynki i inne wyroby masarskie Elektro-motorowa fabryka wyrobów masarskich Andrzeja Różyckiego, Kraków, Sławkowska L. 22”.

24 marca 1582

król Stefan Batory wyznacza komisję do kontrolowania finansów miasta.

25 marca 1880

umiera Józef Tetmajer, uczestnik powstania listopadowego, były emigrant polityczny, matematyk i budowniczy.

26 marca 1946

Zarząd Bratniej Pomocy Studentów Akademii Sztuk Pięknych poszukuje od zaraz kucharki do swojej stołówki.

29 marca 1889

w związku z planowaną ekshumacją prochów poległego w 1768 roku generała Panina przybywa do Krakowa przedstawiciel armii rosyjskiej, kapitan Adaridyń.

Konkurs teatralny

Nawet w trudnych czasach potrzebujemy pozytywnych wrażeń. Dobrym pomysłem może być więc spędzenie wieczoru w teatrze. Do wygrania są podwójne zaproszenia na spektakle „Pensjonat Pana Bielańskiego” w Teatrze Bagatela (30 marca, godz. 18.00) oraz „Chicago” w Teatrze Variété (27 marca, godz. 17.30).

Aby mieć szansę na wygraną, należy odpowiedzieć na pytania: 1. Spektakl „Pensjonat Pana Bielańskiego” powstał na podstawie sztuki „Pension Schöller”. Jak nazywali się jej autorzy? 2. Kiedy odbyła się premiera „Chicago” w Krakowskim Teatrze Variété?

Odpowiedzi należy przesyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 21 marca.

Konferencja Miasta Historyczne 3.0

Urząd Miasta Krakowa organizuje III Międzynarodową Konferencję „Miasta Historyczne 3.0”. Tegoroczna edycja, pod hasłem „Miasta przyjazne turystyce – w poszukiwaniu nowego modelu atrakcyjności”, odbędzie się w formule online już 28 marca 2022 r.

Konferencja poświęcona będzie zmianie podejścia miast historycznych – w szczególności dotkniętych zjawiskiem overtourismu – do strategii odbudowania turystyki w kontekście aktualnych trendów i skutków pandemii COVID-19.

Zaproszeni prelegenci w trakcie trzech paneli dyskusyjnych zajmą się następującymi zagadnieniami: wyzwania dla przedsiębiorczości turystycznej po COVID-19; turystyka a dziedzictwo kulturowe; lokalna wspólnota na rzecz polityki turystycznej. Czy turystyka w miastach może być zrównoważona i jak rozumieć to

określenie? Jakie są granice turystycznej komercjalizacji dziedzictwa? Jak budować lokalne struktury partnerstwa na rzecz turystyki? Na te i inne pytania spróbują odpowiedzieć zaproszeni goście. Swoją obecność zapowiedzieli m.in. przedstawiciele takich miast historycznych jak Bolonia, Braga, Dubrownik, Genua czy Wenecja.

Konferencja odbędzie się pod patronatem m.in. Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO) oraz Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa (OWHC). Partnerem strategicznym wydarzenia jest projekt Tourism-Friendly Cities – w ramach programu URBACT III. Darmowa rejestracja jest możliwa na stronie: www.historical-city.eu, a dodatkowe informacje są dostępne na profilu facebookowym: [miastahistoryczne30](https://www.facebook.com/miastahistoryczne30). (MP)

Opieka wytchnieniowa

Gmina Miejska Kraków po raz kolejny przystąpiła do programu „Opieka wytchnieniowa”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. W edycji 2022 na realizację opieki wytchnieniowej pozyskano środki w kwocie 1 907 604 zł.

Program „Opieka wytchnieniowa” kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doradźczej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi. Celem programu jest odciążenie rodziców i opiekunów w codziennej opiece nad osobą niepełnosprawną.

Gmina Miejska Kraków realizuje opiekę całodobową w formie 14-dniowych turnusów w Miejskim Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie przy ul. Wielickiej 267, które posiada możliwości kadrowe, lokalowe oraz doświadczenie w profesjonalnej opiece nad osobami z różnego typu niepełnosprawnościami.

Uczestnikom turnusów zapewnione są: zakwaterowanie w pokojach maksymalnie dwuosobowych, całodobowa opieka pielęgnarska i pielęgnacyjna, wyżywienie zgodne z zaleceniami dietetycznymi, zajęcia aktywizujące dopasowane do potrzeb i stanu psychofizycznego uczestnika.

W ubiegłorocznej edycji z opieki całodobowej skorzystało 105 osób. Oferta turnusów spotkała się z pozytywnymi opiniami

oraz podziękowaniami opiekunów osób z niepełnosprawnościami, które wzięły udział w programie.

W bieżącym roku 14-dniowe turnusy organizowane są od stycznia do grudnia. Nabór jest ciągły i trwa do momentu wyczerpania wolnych miejsc. Komunikat o zapisach wraz z dokumentami do pobrania znajduje się na stronie: www.krakow.pl/bezbarier.

Na dodatkowe pytania dotyczące naboru uczestników odpowiedzą:

- pracownicy Miejskiego Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie pod numerem tel. 12 446-75-00 lub 539 974 003 od poniedziałku do piątku w godz. 7.25–15.00;
- pracownicy Referatu ds. Problematyki Osób z Niepełnosprawnościami pod numerem tel. 12 616-50-76 od poniedziałku do piątku w godz. 7.30–15.30.

Opieka dzienna w miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej, posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, realizowana jest w ramach projektu „Opieka odciążeniowa w miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej oraz wsparcie doradczo-informacyjne opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych i ich podopiecznych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kraków” przez wyłonioną w 2021 r., w otwartym konkursie ofert, Fundację Pełna Życia. (PSz)

„Porozmawiajmy o Krakowie w dzielnicach VIII–XIII”

Urząd Miasta Krakowa zaprasza do udziału w akcji ankietowej „Porozmawiajmy o Krakowie w dzielnicach VIII–XIII”. Anonimowa ankieta skierowana jest do mieszkańców i mieszkanek sześciu południowych dzielnic Krakowa.

Ankietę można wypełnić do 27 marca 2022 r. na stronie www.obywatelski.krakow.pl lub w punktach stacjonarnych, których wykaz został opublikowany na tejże stronie internetowej.

Celem badania jest zebranie opinii mieszkańców i mieszkanek dotyczących działań Miasta na rzecz poprawy jakości życia w ich najbliższym otoczeniu.

Opracowane wyniki ankiet zostaną omówione na spotkaniach zastępców prezydenta Krakowa – Jerzego Muzyka i Andrzeja Kuliga – oraz dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i miejskich jednostek organizacyjnych:

- Dzielnicę XIII Podgórze: 12 kwietnia, Centrum Kultury Podgórze, ul. Sokolska 13;
- Dzielnicę XII Bieżanów-Prokocim: 19 kwietnia, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 148, ul. Żabia 20;
- Dzielnicę XI Podgórze Duchackie: 26 kwietnia, Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Beskidzka 30;
- Dzielnicę X Swoszowice: 10 maja, Klub Sportowy Krakus Swoszowice, ul. Moszyńskiego 9;
- Dzielnicę IX Borek Fałęcki: 24 maja, Centrum Sztuki Współczesnej Solvay, ul. Zakopiańska 62;
- Dzielnicę VIII Dębniki: 31 maja, Szkoła Podstawowa nr 25, ul. Komandosów 29, oraz 14 czerwca, Klub Tynec, ul. Dziewiarzy 7;

Rynek Podgórski / fot. Jan Graczyński

- spotkanie podsumowujące dla wszystkich dzielnic: 21 czerwca, Centrum Sztuki Współczesnej Solvay, ul. Zakopiańska 62.

Podczas planowanych spotkań odbędzie się również prezentacja planowanych inwestycji i innych działań Miasta na terenie poszczególnych dzielnic, a następnie dyskusja, w trakcie której mieszkańcy będą mogli przedstawić swoje pomysły zmian w najbliższym otoczeniu.

Wszystkie spotkania rozpoczynają się o godz. 17.00. (PM)

 Kraków

Pretty
WOMAN
THE MUSICAL

17.03 / czwartek / 19:00

18.03 / piątek / 19:00

19.03 / sobota / 18:00

20.03 / niedziela / 17:30

26.05 / czwartek / 19:00

27.05 / piątek / 19:00

28.05 / sobota / 18:00

29.05 / niedziela / 17:30

TEATR
VARIÉTÉ

 Kraków

Pierre Beaumarchais

Wesele Figara

Opracowanie tekstu
na podstawie tłumaczenia
Tadeusza Boya Żeleńskiego:
Mikołaj Grabowski

z fragmentami muzyki
"Wesele Figara"
W.A. Mozarta

Opracowanie muzyczne:
Krzysztof Herdzin

Reżyseria:
Mikołaj Grabowski

Bagatela
odNowa

KUP BILET
ONLINE NA
www.bagatela.pl

premiera
26 marca 2022

spektakle
25, 27 marca 2022
godz. 19.15

TEATR „BAGATELA” IM. TADEUSZA BOYA-ŻELEŃSKIEGO · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA